

BERETNING VEDRØRENDE KVÆGAFGIFTSFONDENS VIRKSOMHED I PERIODEN 1.1.2012 – 31.12.2012

Kvægavgiftsfonden opkræver midler i henhold til lovbekendtgørelse nr. 445 af 23. april 2010 om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (Landbrugsstøtteloven)

Midlerne anvendes i henhold til § 7 stk. 1 til finansiering af foranstaltninger i forbindelse med afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og medfinansiering af initiativer under EU-programmer.

Fondens beretning indeholder projekt for projekt en gennemgang af de aktiviteter, som er udført i 2012 med støtte fra fonden. Beretningen er sammensat af tilskudsmodtagernes respektive projektberetninger, som alle er opbygget på en af fonden udarbejdet skabelon.

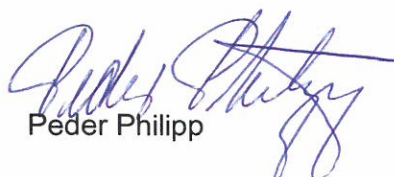
Kvægavgiftsfonden administreres af:

Kvægavgiftsfondens Bestyrelse
Axeltorv 3
1609 København V

Sekretariat og daglig administration:

Landbrug og Fødevarer
Axeltorv 3
1609 København V

Bestyrelsesformand:

Peder Philipp

Beretningen er struktureret i henhold til projektnummervisning i budget og regnskab for 2012

Indhold

Kødbranchens Fællesråd	2
Kontrol	2
1. Fødevarer sikkerhed og veterinære forhold	2
Rådgivning.....	3
2. International afsætning af oksekød	3
3. Markedsinformation og Statistik	4
Afsætningsfremme.....	5
29. Afsætningsfremme på hjemmemarkedet – detail og foodservice.....	5
4. Mad måltider og ernæring - Oksekød på tallerkenen	7
30. Forbrugere på farten	8
Sygdomsforebyggelse	9
5. Overvågning via slagtedata.....	9
Videncenter for Landbrug, Kvæg	10
Produktudvikling	10
6. Naturpleje som professionel driftsgren	10
Forskning og forsøg.....	11
7. Kødproduktion uden støtte	11
8. Nordisk Avlsværdiurdering	12
9. Dyrevelfærds- og miljøforbedrende produktionssystemer	13
10. Reduceret kvælstoftab fra økologiske kvægstalde	14
Sygdomsforebyggelse	15
11. Overvågning, forebyggelse og håndtering af smitsomme kvægsygdomme	15
32. Mycoplasma bovis – sygdomsdynamik og karakterisering i danske kvægbesætninger	16
33. Multifaktorielle besætningsproblemer.....	17
Dyrevelfærd	18
12. Fokus på dødelighed - ansvar og synliggørelse af den gode handling	18
13. Forbedret klovsundhed - effektiv anvendelse af klovregistreringsdata	19
14. Robuste kalve på græs med trinvis mælkedeling	20
Rådgivning.....	21
15. Fælles fokus – reel rådgivning	21
16. Tilpasning af slæt- afgræsningsprognose til økologiske forhold.....	22
Teknologisk Institut, DMRI	23
Forskning og forsøg.....	23
17. Udnyttelse af registreringssystemer for slagtedata fra kvæg	23
18. Undgå ”blown packs” med ny metode	24
19. KKC-2, opgradering af elektronik for øget og forbedret målepræcision	25
20. Bioaktive komponenter.....	26
21. Fremtidig udnyttelse af biprodukter	27
Dyrevelfærd	28
22. Dyrevelfærd - implementering af EU forordning 1099/2009 på kreaturslagterier	28
Klassificeringsudvalget	29
Kontrol	29
23. Klassificeringsudvalget for Svin, Kvæg og Får	29
Økologisk Landsforening	30
Afsætningsfremme.....	30
31. Kampagne for økologisk oksekød 2012	30
Aarhus Universitet	32
Forskning og forsøg.....	32
24. Fluxkammermetode til emissionsmålinger	32

25. Den optimale ko – Hvilke egenskaber har økonomisk værdi?	33
Danske Slagtermestre	33
Kontrol	33
27. Branchekode for slagterier og opskæringsvirksomheder	34
Slagtekalve Rådgivningen ApS	34
Sygdomsforebyggelse	34
28. Effekten af management omkring kælvning, på forekomsten af leverbylder hos slagtekalve	35

Kødbranchens Fællesråd

Kontrol

Projektets titel

1. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold

Projektperiode

Projektstart: Projektafslutning:
1.1.2012 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Formålet med dette flerårige projekt er at sikre opfyldelse af følgende delmål:

- branchen har en opdateret viden om krav til eksport, egenkontrol, dyrevelfærd, slagteproces og hygiejne
- branchen har en opdateret viden om forekomsten af fødevarerisici.
- branchen har et velfungerende beredskab, såfremt der måtte opstå fødevarerikkerhedsmæssige eller dyresundhedsmæssige problemstillinger.

Projektets aktiviteter

Projektet har følgende aktiviteter:

- Branchen har på kort sigt fået åbnet op for produktion og salg af flere af slagteriernes biprodukter, som tidligere var en omkostning for slagterierne, idet de gik til destruktion. Den væsentligste årsag hertil er, at Danmark har fået en ny BSE-status.
 - Branchen har på kort sigt sikret en central udpegning af relevante risici i oksekødsproduktionen på baggrund af en videnskabelig udredning, fremfor at denne opgave bliver løst decentralt på de enkelte virksomheder.
 - Branchen har på kort sigt fået adgang til et samlet overblik over fødevarerlovgevingen, som virksomhederne er underkastet, således at virksomhederne kan koncentrere deres indsats omkring implementeringen.
 - Branchen har på kort sigt fået åbnet et enkelt nyt marked (Algeriet) hovedsageligt p.g.a., at Danmark har fået en ny forbedret BSE-status i 2011.
 - På lang sigt forventes projektet at få moderniseret kødkontrollen, således at kontrollen bliver risikobaseret, og at ansvaret for kvaliteten alene kontrolleres af virksomhederne og ikke af den offentlige kødkontrol.
 - På lang sigt skal projektet kunne fastholde oksekødets høje veterinære stade dvs. såvel indenfor dyresundhed og fødevarerikkerhed.
 - Projektet indgår typisk som en indirekte årsag til et mere konkret resultat, hvorfor det er vanskeligt at sætte et direkte økonomisk udbytte af projektet. Ligesom det er vanskeligt at omsætte et højt veterinærstade til økonomi. Derimod er projektet afgørende for eksport af dansk oksekød. Det centrale for eksporten er, at omverden har tillid til fødevarerikkerhed og dyresundhed, hvilket er projektets centrale funktion at være garant for.
 - Derudover skaber projektet samarbejds erfaringer i forhold til myndighederne, hvilket benyttes i mange andre sammenhæng og i andre projekter.
-

Formidling og videndeling vedr. projektet

Resultaterne af projektet offentliggøres på Landbrug & Fødevarers hjemmeside.

Projektansvarlig

Lone Hvidkjær, lkk@lf.dk, 33394466

Rådgivning

Projektets titel

2. International afsætning af oksekød.

Projektperiode

Projektstart: 01.01 2012 Projektafslutning: 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Udbyttet af projektet er dels styrkelse og forbedring af oksekødsektorens internationale markedsposition via afsætningsfremmende aktiviteter, hvilket dækker over koordinerende arbejde med eksport- og importfremmeaktiviteter samt international handel dels sikring af markedsudviklingen og løbende informationsindhentning om vanskelige markeder.

Projektet formål

Formålet med projektet er at fremme virksomhedernes viden om internationale forhold samt sikre åbning af nye markeder og markedssikring af eksisterende markeder efter de langvarige BSE-relaterede importforbud imod dansk (og europæisk) oksekød i næsten alle tredjelande.

Projektets aktiviteter

Gennemførte aktiviteter (gengivet i punktform):

- Virksomhedsrettet markedsrådgivning og information/nyhedsbreve.
- Overvågning af de internationale markeder og handelspolitiske forhold.
- Handelsmøder og markedsforvaltning i EU (herunder møder med Kommissionen).
- Markedsudvikling og nedbrydning af handelsbarrierer for oksekød.
- Markedssikring samt opretholdelse af markedsadgang.
- Opretholdelse af viden og beredskab på halal-området.
- Etablering og udbygning af netværksrelationer på markederne.
- Markedsbesøg og -aktiviteter.
- Deltagelse i udstillinger og konferencer.
- Særlig bearbejdning af nøglemarkeder, herunder Rusland og Ukraine.
- Faglige arbejdsgrupper under UECBV.
- Told- og handelstekniske forhold.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Al udarbejdet materiale er offentligt tilgængeligt for interesserede virksomheder, myndigheder og borgere, hvilket sikres via indlæggelse på hjemmesiden.

Projektansvarlig

Ole Meland (tlf. 33 39 44 63, e-post: ome@lf.dk eller mobil 23 30 85 41).

Projektets titel

3. Markedsinformation og Statistik

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

- Sikre viden om oksekødmarkedet for oksekødsektorens forskellige led samt andre interesserede
- Indsamle, bearbejde og offentliggøre prisoplysninger, så der opnås kendskab til prisforholdene og hermed et bedre kendskab til markedet
- Udarbejde prognoser og statistikker, så der opnås kendskab til forventet udvikling i oksekødmarkedet

Projektet formål

Indsamle viden om oksekødmarkedet i ind- og udland og formidle resultaterne herfra til oksekødsektoren og andre interesserede via markedsinformation og statistik.

Projektets aktiviteter

- Beregning og indberetning af ugentlige prisoplysninger til EU-Kommissionen samt Danmarks Statistik
 - Månedlige indberetninger af oplysninger om udbud af kvæg til Danmarks Statistik
 - Udarbejdelse af 2 årlige prognoser over udbud, balance og priser til Kommissionens prognosegruppe og deltagelse i møder her
 - Udarbejdelse af 4 årlige prisprognoser
 - Udarbejdelse af månedlig dækningsbidrag for ungtyre
 - Udarbejde løbende statistikker over eksport af kvæg, prisudvikling, slagtninger mv.
 - Bearbejdning af pris- mængde og handelsoplysninger fra Danmark, EU-lande samt væsentligste 3. lande
-

Formidling og videndeling vedr. projektet

Formidlingen og vidensdelingen er fortaget via følgende publikationer/nyhedsbreve

- Markedsnyt oksekød, udgives ugentligt og lægges på LFs hjemmeside
- Kvartalsstatistik oksekød (udsendes en gang i kvartalet til interesserede)
- Statistik 2011 okse- og kalvekød Årlig statistik på dansk og engelsk
- Orientering oksekød omhandlende trends i det globale kødmarked 2012
- Alle disse findes på www.lf.dk Den Årlige statistik kommer desuden i en trykt udgave

Desuden formidling a hoc bl.a. via:

- *Kvæg Nyt udgivet af Landbrug & Fødevarer Kvæg*
 - *Artikler i Landboinfo*
 - *Landbrugsavisen. Tendens og Marked*
-

Projektansvarlig

Lars Daugaard, 33394382, ldg@lf.dk

Afsætningsfremme

Projektets titel

29. Afsætningsfremme på hjemmemarkedet – detail og foodservice

Projektperiode

Projektstart: 1.1.2012 Projektafslutning: 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Der skal ske en gradvis forøgelse af den faglige viden hos målgrupperne (herunder skal kontakterne i detailhandlen udvides), og oksekødets image og status skal være fastholdt og udviklet (måles via den planlagte kommunikationskontrolanalyse). På længere sigt skal forbruget hos BtB-målgruppen være fastholdt hhv. stigende (måles i GFK-tal).

Projektet formål

Projektet har understøttet en øget afsætning af oksekød i Danmark samt en fastholdelse hhv. forbedring af produktets image blandt BtB-målgruppen (detail og foodservice), herunder fødevareruddannelserne (kommende fødevarer-professionelle og potentielle kunder) samt BtC-målgruppen (forbrugere). Den samlede kommunikation bidrager til et større kendskab til oksekød og dets fortrin og dermed afsætningen af oksekød i Danmark – der skabes købspræference for oksekød.

Projektets aktiviteter

Aktiviteterne er målrettet bestemte segmenter af beslutningstagere ud fra en vurdering af disse segmenters konkrete indflydelse på oksekødets afsætning i Danmark. Kommunikationen omhandler bæredygtighed, dyrevelfærd (produktionsforhold), fødevarer sikkerhed, råvarekvalitet, sundhed og ernæring samt giver inspiration til nye anvendelsesmuligheder med produktet. Budskaberne målrettes de forskellige segmenter og giver modtageren en større indsigt i produktet for således at bidrage til en præference og understøtte en øget afsætning.

BtB-kommunikation

Food Academy

o Seminar for foodservice-grossister (27 deltagere) med formålet at opbygge relationer til målgruppen samt at kommunikere de nævnte budskaber. Herved sikres, at målgruppen har relevant faglig viden i forhold til indkøbskriterier, og at skabe en købspræference for oksekød.

o Store Smagedag sponsorat samt medvirken i arbejdsgruppen - Store Smagedag er den årligt tilbagevendende begivenhed som fejres den 3. onsdag i september, hvor man i det professionelle storkøkken sætter fokus på smag og smagsoplevelsen.

Faglig kommunikation:

o Uddeling af Slagter- og Kantineprisen til de personer i BtB-segmentet, der gør en særlig indsats for salg af kød på hjemmemarkedet. Herved skabes yderlig indsigt i og præference for oksekød. Priserne uddeles i dialog med detailhandlen og foodservice, og omkring 100 branchefolk deltager i de to tilknyttede receptioner (relationsskabende). De uddelte priser resulterede i alt i 75 artikler i fag- /dagspresse og på websites, hvilket bidrager til at udbrede hovedbudskaberne til målgrupperne.

o Løbende udbygning og opdatering af web-plattformen *detailogfoodservice.dk* samt udsendelse af et fagligt nyhedsbrev til målgruppen (248 modtagere) baseret på emner inden for de førnævnte budskaber, og giver derfor modtageren en større indsigt i produktet for at bidrage til en præference og understøtte en øget afsætning på markedet.

Fødevareuddannelserne:

o Der er gennemført 3 Torsdagsbattles (informationsaftener målrettet unge under fødevareuddannelse)* med det formål at bidrage til dialog mellem branchen og fødevareuddannelserne til gensidig inspiration og udfordring i forhold til myter og holdninger til/om oksekød. Der deltog 319 i de tre arrangementer og der blev påvist opdateret og ny viden blandt eleverne via baseline study.

Formidling og videndeling vedr. projektet

*Alt materiale er offentligt tilgængeligt og formidles via web (*detailogfoodservice.dk* og *lettenordiske.dk*) og de øvrige aktiviteter i projektet.*

Projektansvarlig

Mette Gammicchia, +45 33394268, mjg@lf.dk

Projektets titel

4. Mad måltider og ernæring - Oksekød på tallerkenen

Projektperiode

Projektstart: 1.1. 2012 Projektafslutning: 31.12. 2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Gennem formidling af positiv og evidensbaseret viden om oksekød til målgrupper som ernæringsprofessionelle og andre fagfolk, undervisere, opinionsdannere mv., som virksomhederne ikke selv har adgang til, bringes viden videre til et stort antal slutbrugere. Øget viden om kødets ernæringsmæssige og kulinariske kvaliteter hos flest mulige betyder styrket image for kødet, bedre oplevelse og større tilfredshed og større lyst til at købe og anvende kødet.

Projektet formål

Projektets formål har været at inspirere til øget brug af okse- og kalvekød gennem øget viden hos målgrupperne om kødets ernæringsmæssige og kulinariske kvaliteter samt at bidrage med faglige synspunkter til imødegåelse af den ofte negative omtale af kødet i den offentlige debat.

Projektets aktiviteter

UNDERVISNING

- Hjemkundskabsforum.dk er blevet yderligere optimeret med mere information, bedre søgning, flere links og billeder.
- Undervisningsmaterialet "Mørt og ikke tørt – stegning af kød" er blevet trykt i et mindre oplag og præsenteret for hjemkundskabslektorer i forbindelse med informationsmøder.
- Der har været afholdt informationsmøder for slagter- og delikatesseassistentelever fra UCR Slagteriskolen i Roskilde samt for ernæringsassistentelever fra UC Holstebro.
- Der har været afholdt kursus for hjemkundskabslærerstuderende på KDAS/Blaagaard seminarium marts og september om kød, ernæring og tilberedning.

HJEMMESIDER/opskrifter

- Der er udarbejdet 8 nyhedsbreve til lettenordiske.dk samt 8 opskrifter er afprøvet, redigeret og næringsberegnet.
- Der er givet input til nyhedsbreve og fokussider på voresmad.dk herunder implementering af lettenordiske på voresmad.
- Der er leveret opskrifter samt faglig bistand til Menukalender 2013, uddeles gratis i slagterbutikker
- Der er udarbejdet opskriftfolder til Folkemødet "Gastronomi for dig – råvarer fra os."

MØDER

Der har været afholdt temamøde madkultur for opinionsdannere og presse. Der var 120 deltagere til mødet.

Der har været afholdt videnskabelige orienteringsmøder for ernæringsprofessionelle, myndigheder, patientforeninger mv. Emnerne var bl.a. baggrunden for de nye kostråd, protein og muskelgenopbygning, protein i animalsk/vegetabiliske fødevarer. Der var 240 deltagere på møderne.

PARTNERSKABER

Der har været deltagelse i arbejdet i Måltidspartnerskabet.

Der har været deltagelse i samarbejdet med Fødevarestyrelsen om undersøgelsen af danskernes faktiske kost og sunde kostvaner og deres egen opfattelse af dem v/DTU Fødevarerinstitutionen.

Der har været medvirken i forbindelse med arbejdet i formuleringsgruppen vedr. de nye kostråd.

Der har været dialog og input til DTU Fødevarerinstitutionen vedr. nye tal for okse- og kalvekød i www.foodcomp.dk.

EVENTS

Der har været deltagelse på Folkemødet på Bornholm, hvor oksekødet blev præsenteret for de besøgende i forbindelse med relevante debatter på scenen.

- Der har været deltagelse på Food Festival i Århus efter samme koncept som Folkemødet.
-

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets resultater offentliggøres løbende på www.voresmad.dk, www.hjemkundskabsforum.dk og www.diaetistforum.dk, i nyhedsbreve, på tema-/debat- og orienteringsmøder, i undervisningsmaterialer, direkte til forbrugerne på events mv.

Projektansvarlig

Mette Jasper Gammicchia, Handelspolitik & Afsætning, mjg@lf.dk

Projektets titel

30. Forbrugere på farten

Projektperiode

Projektstart: 1.1.2012 Projektafslutning: 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter**Projektets resultater og forventede effekter**

Indsatsen har bevirket til at fastholde afsætningen og image af oksekød til målgrupperne for projektet, herunder brugere af lettenordiske.dk er fastholdt og udviklet. Effekten måles i forbrugeranalyse ultimo 2012. Budskabet om produkterne er gennem aktiviteterne udbredt til målgruppen og dermed er der skabt en præference. Der er endvidere målt på antal downloadede applikationer.

Projektet formål

Projektet har til formål at fastholde hhv. øge afsætningen af kalve-, ungvæg- og oksekød på det danske marked ved først og fremmest at gennemføre en række aktiviteter inden for rammerne af den allerede etablerede brandingplatform "lette nordiske". Der er ift. målgruppen fokus på den kritiske og travle forbruger i alderen 30+, som har interesse for mad og fødevarer hhv. hvad der spises i familien, og som søger informationer om produktet samt ny inspiration til hverdagens og festens måltider.

Projektets aktiviteter

For at nå den ovennævnte målgruppe - og inden for den forbrugerrettede BtC-kommunikation – er der gennemført aktiviteter inden for overskrifterne "Det lette nordiske køkken", "Forbrugere på farten via lettenordiske.dk" og "forbrugerundersøgelse". Den definerede målgruppe er: Forbrugere – den kritiske og travle forbruger i alderen 30+, som har interesse for mad og fødevarer i, og som til en vis grad selv er opsøgende ift. informationer herom.

BtC-kommunikation/Lettenordiske.dk:

Kommunikationen med forbrugerne er hovedsageligt gennemført via forbrugersitet lettenordiske.dk. Kommunikationen, som skaber større indsigt og præference for oksekødet, omfatter:

- 8 nyhedsbreve til lettenordiske.dk
- Udvikling af 8 nye opskrifter, som er kommunikeret i nyhedsbrev samt via annoncering
- Opskriftsannoncering i relevante magasiner (Spis Bedre, Mad & Venner, Smag&Behag) – 16 annoncer – med henblik på at skabe præference for oksekød samt drive to web.
- Mobiloptimering af lettenordiske.dk (app) for at ramme forbrugere på farten og derved skabe præference for oksekød.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Alt materiale er offentligt tilgængeligt og formidles via web (detailogfoodservice.dk og lettenordiske.dk) og de øvrige aktiviteter i projektet.

Projektansvarlig

Afdelingsleder: Mette Gammicchia, +45 33394268, mjpg@if.dk

Sygdomsforebyggelse

Projektets titel

5. Overvågning via slagtedata

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter:

Projektet sikrer indsamling og videreformidling af kvalitetssikrede slagtedata for alle kreaturslagtninger i Danmark. Ved projektet bliver indberetningerne til de offentlige myndigheder koordineret, optimeret og sikret ensartet med henblik yderligere på ressourcebesparelse.

Projektet formål:

Hovedformålet er sygdomsforebyggelse i form af tilvejebringelse af kvalitetssikrede slagtedata for alle kreaturslagtninger.

Projektets aktiviteter:

- I branchen opsamles slagtedata for alle kreaturslagtninger på alle autoriserede slagtesteder i Danmark. Slagtedata indeholder såvel obligatoriske som frivillige oplysninger fra kreaturslagterierne eksempelvis klassificeringsdata, priser, osv.
- Dataene kvalitetssikres inden de bliver overført til en række modtagere. Dette følger en nærmere fastlagt procedure.
- Der gennemføres kontrol med korrekt udtagning/indsendelse af BSE-prøver, samt med modtagelse af prøvesvar.
- Der gennemføres tilsvarende kontrol med udtagning af målrettede blodprøver.
- Gennem tilpasning/ændring af programmer bliver driften udviklet med hensyn til brugervenlighed, samt elektronisk kommunikation med andre systemer og aktører.

Formidling og videndeling vedr. projektet:

Data er kvalitetssikrede, bearbejdet og videresendt til en række interne og eksterne interessenter. Det omfatter bl.a.:

- Kvægdatabasen til brug for rådgivningstjenesten og Fødevarestyrelsen.
- Fødevarestyrelsen - BSE-prøveudtagningsrapportering
- NaturErhvervstyrelsen - handyrpræmier
- Klassificeringsudvalget
- Direkte tilbagemelding om sygdomsovervågning i primærbesætningerne
- Beredskab ved opgaver vedr. sundhedstilstand, forskningsformål mm.

Projektansvarlig

Lars Daugaard, 33394382, ldg@lf.dk

Videncenter for Landbrug, Kvæg

Produktudvikling

Projektets titel

6. Naturpleje som professionel driftsgren

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2011 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projektføreløbet

Projektets udbytte og effekt:

- På basis af produktionsdata indsamlet på 7 bedrifter med naturpleje er der lavet en benchmarking af deres produktionsresultater på tværs af betydelige forskelle i bedriftsform og størrelse. Der er udført en driftsgrensanalyse af naturpleje, som tydelig viste, at indtægterne fra kødproduktionen og støtteordningerne ikke var tilstrækkelige til at dække omkostningerne ved at foretage naturpleje med kreaturer.
- Der er udarbejdet forslag til naturplejeplaner for de arealer, hvor ammetantekalvene græsser samt på demo-bedrifterne. Planerne tager udgangspunkt i de lokale forhold og hjælper til planlægning af en plejestrategi, der gavner biodiversiteten. Planerne bruges også til at beskrive landmandens plejeindsats.
- Der er beregnet et klimaaftryk, som er angivet per 'kg kødtilvækst i systemet' som udtryk for kg kød produceret. For de 6 systemer med ammekvæg varierer klimabidraget fra 18,4 til 23,5 kg CO₂-ækv/kg kødtilvækst, og for ammetanter med tyrekalve er der et klimaaftryk på 16,9 kg CO₂-ækv/kg kødtilvækst.
- Afgræsning med ammetanter og ungtyre fra malkekvæghold har vist et DB på hhv. 1822 kr./kalv for ekstensiv slutfedning og 2071 kr./kalv for semi-ekstensiv slutfedning. Produktion af "græskalv" er således konkurrencedygtig med kødkvæg og studeproduktion.
- De foreløbige slutfedningsresultater fra KFC viser, at kalve født om vinteren/foråret har haft en bedre tilvækst på græs, og at 'økologisk' fodring (60 % græsensilage og 40 % valset korn) gav 18-26 % højere tilvækst end ekstensiv fodring med 100 % græsensilage.
- Videnssynthesen om kontrol med parasitter viste, at leverikter og i mindre grad lungeorm er en udfordring på fugtige naturarealer.

Projektets formål:

Projektets formål var at udvikle naturpleje som en professionel og helhedsorienteret driftsgren, der er økonomisk rentabel, under hensyntagen til både naturplejens og slagtekroppens kvalitet og klimaaftryk.

Projektets faglige forløb:

AP 1. Dataindsamling: Der blev indsamlet data vedr. produktionsforhold, foderanalyse, foderforbrug og tilvækst på 7 bedrifter med naturpleje og varierende besætningsstørrelse (6 til 110 køer + opdræt).

AP 2. Klimabelastning: Der er opstillet en beregningssskabelon til at beregne klimabelastning for naturplejebedrifter med ammekvæg og tyrekalve og efterfølgende beregnet et klimaaftryk for hvert af de 7 naturplejesystemer.

AP 3a. Naturplejeplaner: Der er udført besigtigelse og vurdering af naturindhold på græsningsarealerne, hvor ammetantekalvene græsser samt på 6 bedrifter, hvor der indsamles gårddata og driftsresultater. Der er udarbejdet fotobilag med forslag til særlige naturplejeaktiviteter på bedrifterne.

AP 3b. Slutfedningsforsøg: Køer og kalve af almindelig malkerace har leveret naturpleje i sommerhalvåret, og ungtyrerne er efterfølgende blevet færdigfedet på stald (KFC) ved hjælp af enten ekstensiv eller semi-ekstensiv ('økologisk') fodring. Slutfedningsforsøget afsluttes medio 2013.

AP 3c. Parasitkontrol: Der er udarbejdet en videnssynthese vedr. forekomst og kontrol af parasitter hos kvæg, der græsser på høj-risiko arealer.

AP 3d. Forretningspotentiale: Der er foretaget økonomisk benchmarking og driftsgrensanalyse baseret på data fra bedrifterne i AP1. Potentialet for et nyt værktøj, Business Check Naturpleje, er undersøgt.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Resultaterne vil blive formidlet via artikler i fagblade, nyhedsbreve og landbrugspressen. Der er afholdt en erfa-dag på Vitskøl Kloster, et åbent-hus-arrangement hos ammetanteproducenten, en afsluttende workshop hos en af de deltagende landmænd, og resultaterne præsenteres på Kvægekongressen i 2013.

Projektansvarlig

Jaap Boes, 8740 6655, jbo@vfl.dk

Projektets titel

7. Kødproduktion uden støtte

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2011

Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Resultaterne fra projektet viser, at mælkeproducenten kan få en merfortjeneste på ca. 250 kr. pr. årsko og slagtekalveproducenten kan få ca. 250 kr. ekstra for at fede en krydsningskalv op. Her er regnet med et tillæg i notering på 600 kr. for en 2 uger gammel krydsningstyrekalv og en krydsningskviekalv er afregnet til samme notering som en Dansk Holstein tyrekalv. Flere mælkeproducenter er startet med at bruge kødkvæg til indkrydsning i løbet af 2012 og informationsmøderne om projektet har tiltrukket mange besøgende.

Projektets formål:

Formålet var, at få belyst effekten af indkrydsning med kødkvæg hos mælkeproducenter på produktions- og avlsmæssige områder og økonomisk betydning for mælkeproducenter og slagtekalveproducenter.

Projektets faglige forløb:

I 2012 er der gennemført indkrydsning med kødrace hos ca. 50 mælkeproducenter med Holstein og/eller Jersey. Kalvene er efterfølgende blevet fedet op til enten knap 8 mdr. eller til 10 mdr. På KFC er der målt foderudnyttelse på 72 kalve. Derudover er ca. 500 kalve blevet fedet op ude hos 3 udvalgte slagtekalveproducenter.

Der er foretaget følgende avlsanalyser:

1. Beregning af drægtighedschance ved anvendelse af kødkvægssæd (Limousine og BBK) fremfor malkeracesæd i "aftale besætningerne"
 2. Beregning af kælvningsbesvær og dødfødselsfrekvens ved anvendelse kødkvægssæd.
 3. Beregning af ydelsesnedgang i efterfølgende laktation efter fødsel af en kødkvægskrydsning.
 4. Beregning af niveau for tilvækst og klassificering (og muligvis andre slagtekalvetsegenskaber, som alligevel registreres på slagteriet) på hhv. rene HF tyrekalve, HF*KØD tyrekalve, HF*KØD kviekalve, Jersey tyrekalve, Jersey*KØD tyrekalve, Jersey*KØD kviekalve
 5. Beregning af, om der er en permanent miljø effekt (effekt af miljø i oprindelses besætningen) eller om forskelle mellem kalve fra forskellige besætninger alene skyldes forskellig avlsniveau i besætningerne.
 6. Beregninger vedr. økonomi for både mælkeproducent og slagtekalveproducent.
 7. Opgørelse af data fra KFC forsøg.
-

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

- Arrangement hos en deltagende slagtekalveproducent den 1. februar 2012 med deltagelse af ca. 1000 besøgende (hovedsageligt mælkeproducenter og slagtekalveproducenter). Her blev givet en grundig gennemgang af projektet.
 - Der blev holdt et VIP møde i Herning den 5. november 2012, hvor de mælkeproducenter og slagtekalveproducenter, der har deltaget i projektet, fik gennemgået resultaterne.
 - Der har været artikler i Landbrugsavisen, Landbrugsinfo, Nyt fra forskning, DR nyheder, TV2 Østjylland, Kanal Midt/Vest fra Kjargaarden, Kvæggkongres, Vikings avlsrådgivere, Efterårsmøder for slagtekalveproducenter (nov. 2012), indlæg for Danish Crown leverandører (december 2012), leverandørmøder for mælkeproducenter der leverer kalve til slagtekalveproducent, indlæg i ERFA-grupper.
-

Projektansvarlig

Per Spleth, 8740 5301, psp@vfl.dk

Projektets titel

8. Nordisk Avlsværdivurdering

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2008 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Alle avlsværditalene er nu blevet direkte sammenlignelige for alle dyr på tværs af de tre lande. Herved har de nordiske kvægavlsforeninger fået grundlaget for at gennemføre et meget tæt samarbejde på tværs af de nordiske lande i form af fælles afprøvning af ungtyrer m.m. Kvægbrugere kan udvælge tyre afprøvet i alle tre lande efter det samme avlsmål. Den fælles avlsværdivurdering gør det nordiske avlssamarbejde konkurrencedygtig, og giver kvægbrugerne mulighed for selv at bestemme den avlsmæssige udvikling.

Derudover giver den fælles avlsværdivurdering i sig selv både bedre og mere sikre avlsværdital end en national evaluering. Disse forhold tilsammen giver mulighed for en større genetisk fremgang og dermed større produktivitetstigning i kvægbruget.

Endelig må det påpeges, at "Nordisk Avlsværdivurdering" selvfølgelig giver en betydelig rationaliseringsgevinst i form af mere effektiv udnyttelse af ressourcerne. Samlet set blive der anvendt færre timer i den rutinemæssige drift, og der er nu kun behov for drive ét fælles computercenter. Udviklingsarbejdet bliver effektiviseret, fordi der kan trækkes på ressourcer fra forskningscentre og udviklingsenheder i 3 lande. Til gengæld bliver der stillet større krav til kvalitet og fremdrift i udviklingsarbejdet.

Projektet formål:

Pr. 1.1.2002 etablerede Danmark, Sverige, og Finland foreningen "Nordisk Avlsværdivurdering" (NAV). Foreningen har som hovedmål at forestå udvikling og beregning af avlsværdital i de tre lande. Formålet med dette projekt er at understøtte NAV's formål omkring forskning, udvikling og harmonisering af avlsværditalene, og at udvikle den fælles nordisk avlsværdivurdering til allerhøjeste niveau målt på international skala.

Projektets faglige forløb:

Resultaterne fra dette projekt bliver implementeret meget hurtigt i det praktiske avlsarbejde:

- 2008: NTM-indeks (Nordic Total Merit) og indeks for sundhed.
- 2009: Indeks for tilvækstegenskaber.
- 2010: Simpel, foreløbig genomisk avlsværdivurdering af samtlige egenskaber, indeks for holdbarhed samt et forbedret indeks for mastitisresistens.
- 2011: Indeks for malketid baseret på TruTest målinger (feb. 2011), indeks for klovsundhed (maj 2011), indeks for klovsundhed implementeret i NTM i august 2011 samt genomiske og traditionelle indekser kombineret for tyre.
- 2012: Genberegning af de genetiske parametre for genomiske avlsværdital.
Genomiske avlsværdital for køer er blevet udviklet og implementeret i 2012.
Valideringer af genomiske avlsværdital er blevet gennemført.
Udvikling vedrørende imputering fra 9K chip sæt til 54K er påbegyndt.
Et forbedret avlsværdital for ydelse blev indført i februar 2012.
Harmonisering af registrering af klovbeskærerdato er blevet aftalt
Harmonisering af registrering af kælvningsforløb er blevet gennemført.
Udvikling af NAV-avlsværdital for ungdyrdødelighed er påbegyndt.
NAV-avlsværdivurderingen af eksterior er blevet revideret og forbedret.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Resultater fra projektet offentliggøres i internationale tidsskrifter samt NAV's hjemmeside, hjemmesider i Danmark (Kvægs hjemmeside), Sverige og Finland. På www.nordicebv.info/Publications er der en samlet oversigt over publikationer fra dette projekt – inklusiv rapporter fra svenske og finske projekter udført i samarbejde med NAV (se også <http://projektfinansiering.vfl.dk/Maelkeafgiftsfonden/2012/NordiskAvlsvaerdivurdering/Sider/default.aspx>)

Projektansvarlig

Gert Pedersen Aamand, 8740 5291, gap@vfl.dk

Projektets titel

9. Dyrevelfærds- og miljøforbedrende produktionssystemer

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet**Projektets udbytte og effekt:**

I projektet er der udarbejdet FarmTest rapporter, artikler og Kvæginfoer med henblik på at styrke vidensniveauet hos landmænd og rådgivere. Udbyttet er dermed et større vidensniveau, der hjælper landmanden til at tage velovervejede beslutninger af hensyn til økonomi, miljø og dyrevelfærd.

Her er et udpluk af projektets resultater:

I FarmTest "Omkostninger ved mekanisering på kvægbrug – tjener investeringen sig hjem?" var ønsket at undersøge forskelle i omkostninger mellem bedrifter med forskellige mekaniseringsstrategier: Høj mekaniseret (AMS, hængebanefodring), mellem mekaniseret (malkestald til to malkere, bugseret fuldfodervogn) og lavt mekaniseret (malkestald til én malker, bugseret aflæsservogn / fuldfodervogn). "Tjener investeringen i mekaniseringen så sig hjem?". Hertil er svaret "nej", hvis det eneste formål med investeringen er at opnå besparelser gennem reduceret arbejdskraft. Der kan dog være andre afledte effekter af et højt mekaniseringsniveau. En høj mekaniseret løsning er kun dyrere, hvis der kun ses på mekaniseringsomkostningerne.

FarmTest "Tørv eller halmprodukter som strøelse" fandt frem til, at tørv og halmprodukter har bedre egenskaber end traditionelle strømidler som savsmuld og snittet halm. Dertil kommer, at kilopriserne på tørv og halmprodukter er mere attraktive end de traditionelle strømidler. Kvægbrugerne har således fået kendskab til to nye typer af strømidler, som er meget velegnede til brug i sengebåse.

I FarmTest "Kameraovervågning i kvægstalde" bliver kvægbrugernes erfaringer med kameraovervågning videregivet. Kvægbrugerne udtrykte meget glæde over investeringen i kameraovervågning og anbefaler varmt kameraovervågning til andre kvægbrugere.

FarmTest "Logistik i AMS besætninger" kommer med forslag til bedste indretning og logistik i AMS-stalde (Automatisk Malkningssystem). Logistik i AMS-stalde handler om viden om bedst mulig brug af informationsinformationer fra AMS-computerens styringssystem, for derved at kunne styre og håndtere køerne optimalt rundt i staldens afsnit.

Projektet formål:

Projektets formål var at formidle ny viden om miljø- og velfærdsforbedringer af eksisterende stalde samt billigt nyt kvalitetsbyggeri under hensyntagen til kvægbrugets nuværende økonomiske situation samtidig med, at fødevarerensikkerheden og -kvaliteten blev sikret. I projektet var det formålet at demonstrere nye områder i produktionsanlægget, der kunne optimeres med fokus på bedre miljø, dyrevelfærd og arbejdsmiljø.

Projektets faglige forløb:

Projektet er udarbejdet i samarbejde med producenter af blandt andet staldinventar og i et tværfagligt samarbejde, der involverer såvel Videncentret for Landbrug som lokale fagkonsulenter. Kvægbrugere er besøgt og interviewet omkring deres erfaringer, og på besøget blev foretaget en konsulentvurdering, der uvildigt beskriver funktion, dyrevelfærd mv.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Projektets resultater er videreformidlet til kvægbrugere og deres rådgivere på www.FarmTest.dk. Resultaterne offentliggøres endvidere i landbrugets nyhedsmedier: "Kvæg Nyt", www.landbrugsinfo.dk, www.landmand.dk, Landbrugsavisen og i magasinerne Bovilogisk og Kvæg. Endvidere offentliggøres enkelte i forbindelse med kongres for kvægbrugere, foredrag/erfamøder.

Projektansvarlig

Martin Hestbech, 8740 5324, mhe@vfl.dk

Projektets titel

10. Reduceret kvælstoftab fra økologiske kvægstalde.

Projektperiode

Projektstart: (01/2012) Projektafslutning: (12/2013)

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Projektet indeholder 3 arbejdsopgaver, hvoraf de to første arbejdsopgaver er afviklet efter planen i 2012.

- Arbejdsopgave 1 skulle afdække den optimale dosering og effekt af syre og skum under laboratorieforhold, og her fandt vi, at det var muligt at reducere ammoniakemissionen fra gylleoverfladen med 10 % vha. eddikesyreoverbrusning, 23 % ved udlægning af skumlag og eddikesyre samt 50 % ved en kombination af eddikesyre og skumlag. Til sammenligning er det muligt at reducere 86 % ved at opblende gyllen med svovlsyre til en pH på 5,2.
- I arbejdsopgave 2 er der blevet lavet et forsøg med tilsætning af mælkesyrebakterier til gylle. Mælkesyrebakterier har optimale betingelser i et medium med et pH på ca. 4,5. Ideen med forsøget er at reducere pH i gyllen vha. mælkesyrebakterier og holde pH konstant i gyllen. Forsøget viste, at det er muligt at forsure gylle vha. mælkesyrebakterier, men det er kompliceret med opskalering. Der skal laves flere forsøg for at opnå stor mængde forsuret gylle og selektere de mælkesyrebakterier, som er bedst egnede. Det skal yderligere undersøges, om det er nødvendigt at tilsætte ekstra kulstof til gyllen for at mælkesyrebakterierne kan holde pH nede.
- Arbejdsopgave 3 indeholder selve afprøvningen af syre og skum på bedriften, dette afvikles som planmæssigt i 2013.

Projektet formål:

Siden 2011 har der været krav om, at ammoniakfordampningen fra økologiske malkekvægsbesætninger reduceres med 15 % ved etablering, renovering og udvidelse af stalde til malkekøer. Kvælstoftabet kan reduceres fra både gyllekanal og gulvoverflade vha. ny teknologi. I projektet udvikles og afprøves 3 innovative miljøteknologier, der kan anvendes i økologiske staldsystemer til kvæg med det formål at tilbageholde kvælstoffet i gødningen til brug for senere gødskning af afgrøder.

Der afprøves 3 teknologier: Gylleforsuring af spaltegulvarealet med fortyndet eddikesyre, skum på overfladen af gyllelaget i gyllekanalen og forsuring af kvæggyllen med mælkesyre i gyllekanalen.

Projektets faglige forløb:

Følgende aktiviteter er gennemført;

- Afprøvning af optimal dosering og effekt af syre og skum under laboratorieforhold
- Forsøg med forsuring af gylle ved tilsætning af mælkesyrebakterier

Følgende aktiviteter gennemføres i 2013;

- Afprøvning af effekten af eddikesyre og skum på ammoniakemission på en bedrift
 - Yderligere afprøvning af gylleforsuring med mælkesyrebakterier under laboratorieforhold.
-

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Delresultater er offentliggjort i følgende artikler;

- Nyhedsbrev på www.vfl.dk den 2.11.2012 "Skum og eddikesyre mindsker ammoniakfordampning"
- Artikel på www.infomedia.dk den 2.11.2012 "Syre og sæbe holder på kvælstoffet"
- Indlæg på Temadag i DLBR Kvægstald den 1.11.2012 "Reduceret kvælstoftab fra kvægstalde"
- Landbrugsinfo www.lr.dk den 23.10.2012 "Mulighed for reduktion af ammoniakfordampningen i økologiske kvægstalde"
- Artikel i Magasinet Kvæg, Oktober 2012 "Eddikesyre og skum reducerer ammoniakfordampning i kvægstalde"

Der vil løbende blive formidlet resultater fra projektet i de landbrugsfaglige medier, og der planlægges et åbent hus arrangement på en af de bedrifter hvor afprøvningen foregår.

Projektansvarlig

Camilla Kramer, T 8740 5266, E cam@vfl.dk

Sygdomsforebyggelse

Projektets titel

11. Overvågning, forebyggelse og håndtering af smitsomme kvægsygdomme

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

- Der har ikke været konstateret tilfælde af såkaldt eksotiske lovomfattede kvægsygdomme eller alvorlige zoonoseudbrud i 2012.
- Der er udarbejdet håndteringsstrategi, oplysningsmateriale m.v. for Schmallenberg virus infektion efter konstatering af første tilfælde i Danmark i 2012.
- Projektet har gennemført overvågning for infektiøs bovin rhinotracheitis (IBR), bovin virus diarré (BVD), Salmonella Dublin og B-streptokokker i 2012.
- Der blev ikke fundet tilfælde af IBR. Det blev derimod gennem overvågningen af slagteblodprøver fundet, at en slagtekalvebesætning på Lolland havde været smittet med BVD. Det lykkedes ikke at finde smitekilden blandt besætningens 19 leverandører.
- Overvågningen og bekæmpelsesprogrammet for Salmonella Dublin er fortsat efter den med Fødevarestyrelsen aftalte plan. De konkrete mål for reduktion i antallet af smittede besætninger blev ikke nået i 2012. Der har dog været konstateret et vist fald i antallet af smittede slagtekalvebesætninger, mens det for andre besætningstyper har været stagnerende.
- Kvægerstatningsordningen har været administreret efter regelsættet i 2012. Der er blevet tildelt erstatning til sygdomsudbrud i 6 besætninger. To sager er afgjort af L&F, Kvægs bestyrelse.
- Resultaterne af Mycoplasma-undersøgelserne er opgjort. Alle malkekvægsbesætninger er undersøgt og af de 3770 besætninger blev 72 fundet smittede (1,9 %).

Projektet formål:

Projektet varetager den lovomfattede overvågning for kvægsygdommene Salmonella Dublin, IBR og BVD. Hertil kommer overvågningen for B-streptokokker. Danmark er erklæret fri for sygdommen IBR, og har den sidste besætning smittet med BVD under kontrol. Overvågningen skal dels sikre, at Danmark lever op til de internationale forpligtelser om dokumentation for frihed for de nævnte sygdomme og dels sikre, at eventuel nyintroduktion af IBR eller BVD opdages hurtigst muligt indenfor de givne muligheder.

Projektets faglige forløb:

Alle beskrevne faglige aktiviteter er gennemført i 2012 med følgende uddybninger:

- Der er gennemført et omfattende eftersporings- og udredningsforløb i forbindelse med fundet af en slagtekalvebesætning, der har været smittet med BVD på Lolland. Desuden blev en større malkekvægsbesætning i Sønderjylland indgående undersøgt efter mistanke om smitte, men mistanken kunne ikke bekræftes.
 - Der er i samarbejde med Eurofins Laboratorium valgt ny test for antistoffer mod BVD til overvågningsprogrammet, efter evaluering af to kommercielle tests præstationer.
 - Besætningsvendte aktiviteter for salmonella blev af fonden henvist til brugerbetaling for 2012. Som nævnt i ansøgningen vil det næppe lykkes at nå målet om frihed i 2014.
 - Der er udarbejdet aftale med Fødevarestyrelsen om yderligere nationale tiltag vedr. Salmonella til iværksættelse i 2013.
-

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Projektets resultater er løbende blevet offentliggjort i KvægNyt, på Landmand.dk, Landbrugsinfo, ved foredrag samt ved henvendelser fra dyrlæger, rådgivere og landmænd.

Projektansvarlig

Erik Rattenborg, 8740 6662, era@vfl.dk

Projektets titel

32. Mycoplasma bovis – sygdomsdynamik og karakterisering i danske kvægbesætninger

Projektperiode

Projektstart: 1. august 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Projektet har leveret vigtige resultater vedr. Mycoplasma Bovis (MB) infektionsdynamik, som vil forme basis for videre undersøgelser de kommende 3 år. I alt 6 besætninger, 3 med kliniske og laboriemæssige tegn på infektion med MB og 3 kontrolbesætninger er udpeget og efterfølgende besøgt ved i alt 3 besøgsrunder. Der er indsamlet prøvemateriale til bakteriologiske, serologiske og PCR-baserede undersøgelser.

Som led i projektet er en metode til antistofbestemmelse for MB igangsat på Eurofins Laboratorium. Resultaterne herfra tyder på nogen anvendelighed af metoden til på basis af tankmælksprøver at skelne case fra kontrolbesætninger. På individniveau er den største forskel mellem case- og kontrolbesætninger i mængden af positive svar i aldersgrupperne under 12 mdr. I alle besætninger er der positive reagenter i den serologiske undersøgelse. Betydningen heraf skal afklares og analyseres nærmere. Endelige opgørelser af resultaterne foreligger endnu ikke, men afrapporteres via KvægNyt og nedennævnte temaside medio marts.

Projektets formål:

Feltstudiet har haft til formål at indsamle klinisk materiale til laboriemæssig og epidemiologisk analyse samt give praktisk erfaring med besætningsarbejdet for at supplere og kvalificere det store flerårige projekt om Mycoplasma bovis (MB2013-15), som efterfølgende er igangsat ved årsskiftet. Pilotprojektet har også givet mulighed for, med afsæt i de praktiske erfaringer fra besætningerne, at korrigere det planlagte forsøgsdesign, analyser og den praktiske logistik i det fortsatte projekt. Den fulde værdi af de igangsatte aktiviteter kan først forventes optimalt udnyttet, når resultaterne bliver integreret i MB2013-15.

Projektets faglige forløb:

- 3 besætninger med malkekvæg og oplysninger om kliniske symptomer, der kunne tyde på infektion med MB og positive diagnostiske tegn (PCR på tankmælksprøver) blev udvalgt som casebesætninger i perioden august – september 2012.
- sideløbende blev 3 kontrolbesætninger udvalgt i samme geografiske områder og med samme besætningsstørrelse som case-besætningerne.
- besætningerne er besøgt i 3 besøgsrunder og der er udtaget prøver jf. den ansøgte prøveplan, der omfatter blod-, mælk og andre diagnostiske prøver.
- blodprøver fra enkeltdyr og tankmælksprøver er undersøgt for mængden af antistoffer ved serologisk metode på Eurofins.
- diagnostiske prøver indsamlet i besætningerne er undersøgt bakteriologisk på DTU-Veterinærinstituttet.
- DTU-Veterinærinstituttet har forestået en foreløbig stammesammenligning af tidligere indsamlede isolater af MB. Der er ikke megen variation mellem stammerne og derfor ikke et konklusivt svar på om opmærksomheden på MB skyldes nyintroduktion eller klonal spredning af særlige stammer.
- Igangværende opgørelser på de serologiske undersøgelser.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Temaside om Mycoplasma bovis hos kvæg i Danmark på Landbrugsinfo. Se vedlagte link til temasiden.

www.landbrugsinfo.dk/Mycoplasma.

På temasiden er følgende artikler foreløbig publiceret:

www.landbrugsinfo.dk/kvaeg/sundhed-og-dyrevelfaerd/mycoplasma/sider/Jagten-paa-viden-om-mycoplasma-fortsætter.aspx

Som led i afrapporteringen forberedes en række artikler til publicering medio marts 2013.

Projektets aktiviteter er frit tilgængelige på:

www.projektfinansiering.vfl.dk/Kvaegafgiftsfonden/2012/MycoplasmaBovis

Projektansvarlig

Kaspar Krogh, 8740 5270, ksk@vfl.dk

Projektets titel

33. Multifaktorielle besætningsproblemer

Projektperiode

Projektstart: Juli 2012 Projektafslutning: December 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projektføreløbet**Projektets udbytte og effekt:**

I projektet er der tilvejebragt et overblik over faktorer, der påvirker risikoen for, at besætninger oplever varige fald i produktionsevnen eller har sygdomsproblemer, der ikke kan håndteres af tilgængelige ressourcer. Der er ikke konstateret nye faktorer i de besøgte besætninger, der har betydende effekt på mælkeydelse og dødelighed. I alle besøgte besætninger blev indtil flere disponerende faktorer identificeret, hvilket understreger, at afklaring af uspecifikke sygdomsbilleder og ydelsestab kan være kompleks. Projektet har identificeret mulige indsatsområder over for landmanden og lokale rådgivere, og lagt op til, at der arbejdes videre med disse områder i besætningen efterfølgende. Resultaterne fra projektet danner basis for ansøgt projekt i 2013-2014, hvor fokus vil være på tværfaglig tilgang til udredning og problemløsning af disse komplekse besætningsproblemer. Det er systematisk undersøgt, om angivne symptomer karakteristiske for såkaldt kronisk botulisme er til stede i besætningerne – og det har de ikke været. En undersøgelse af vaccination mod forskellige clostridie-infektioner i 22 besætninger har vist ingen effekt på ydelse eller dødelighed.

Projektets formål:

I løbet af 2011 og 2012 har nogle besætninger oplevet usædvanlig og pludselig stigning i sygdomsforekomst og/eller nedgang i produktivitet, hvor årsagen ikke entydigt kunne udpeges. Der var derfor behov for, at kvægbranchen ydede assistance i udredningen af disse særligt komplicerede problemstillinger.

Afklaring af uspecifikke sygdomsbilleder og symptomer i kvægbesætninger er kompleks og kræver integreret indsats på tværs af veterinær-, fodrings-, produktions-, bygnings- og øvrige tekniske kompetencer. Der gennemføres derfor to aktiviteter, der supplerer hinanden:

- En indledende erfaringsindsamling i ca. 20 besætninger. Formålet er at hente viden om, hvilken baggrund der er for de relativt uspecifikke besætningsproblemer, og at formidle erfaringer og observationer løbende til landmænd, rådgivere og dyrlæger.
- En meget detaljeret gennemgang af 3-4 besætninger, med det formål at sikre grundlæggende forståelse for udfordringer og problemer i besætningerne.

Projektets faglige forløb:

I projektet er gennemført følgende aktiviteter:

- Workshop afholdt med deltagelse af VFL, Kvæg, lokale rådgivningscentre og dyrlæger. På workshoppen blev diskuteret omfanget af problemerne, definition af ramte besætninger, indholdet i besætningsbesøgene samt kommunikation.
- Erfaringsopsamling i 19 besætninger. 10 besætninger blev udvalgt på baggrund af indberetning til VFL, Kvæg om tab af mælkeydelse, forøget dødelighed og/eller sygdomsforekomst (fra dyrlæge, kvægrådgiver eller landmand). De sidste 9 besætninger blev udvalgt på baggrund af objektive kriterier vedr. ydelsesfald og dødelighed (fald i leveret mælkemængde på min. 12 % samt dødelighed >5,6 % for de seneste 12 mdr.). Alle besætninger er besøgt af et af to teams bestående af en dyrlæge og en fodringskonsulent fra VFL, Kvæg. Der er lavet en grundig, systematisk besætningsgennemgang, afsluttet med en diskussion med lokale rådgivere og landmand, samt en besøgsrapport for hver besætning.
- Detaljeret udredning af 2 besætninger. 2 besætninger er fulgt intensivt over en periode på minimum 4 uger, hvor der er indsamlet og analyseret data til beskrivelse af fysiske forhold, fodrings- og sundhedsstatus, produktionsniveau, samt pasnings- og managementrutiner. Den tredje besætning er det ikke lykkedes at finde i 2012. Derfor vil den tredje besætning indgå i et efterfølgende projekt, som igangsættes i 2013. Her vil besætningen blive udvalgt, og en detaljeret besætningsgennemgang foretages.
- Analyse af effekt af vaccination mod infektioner forårsaget af forskellige clostridie-bakterier er foretaget i 22 besætninger.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Erfaringer og resultater fra projektet er offentliggjort i KvægNyt og på Landbrugsinfo, hvor der er oprettet en temaside om multifaktorielle besætningsproblemer.

Artikler publiceret på temasiden kan ses her:

<http://projektfinansiering.vfl.dk/Kvaegafgiftsfonden/2012/Multifaktoriellebesaetningsproblemer/Sider/default.aspx>

Projektansvarlig

Kaspar Krogh, 8740 5270, ksk@vfl.dk

Projektets titel

12. Fokus på dødelighed - ansvar og synliggørelse af den gode handling

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Aktiviteten blev gennemført i 12 besætninger med høj dødelighed og indebar, at der blev skabt en bevidsthed hos mælkeproducenten og rådgiverne om, at de har et fælles ansvar i forhold til at reducere den forhøjede dødelighed i besætningerne. Der blev afholdt møder mellem mælkeproducent, dyrlæge og kvægrådgiver og specialister fra VFL, Kvæg, hvor der blev udarbejdet meget konkrete og forpligtigende handlingsplaner med fokus på at reducere dødeligheden. Efterfølgende blev der fulgt tæt op på resultaterne for at afdække, hvad der var begrænsningen for – i flere besætninger – ikke at levere de aftalte handlinger. Den valgte rådgivningsform er meget direkte og virker både understøttende og udfordrende på mælkeproducenternes og rådgivernes forståelse af de komplekse mekanismer, som samlet set udgør en malkekvægsbesætning og som kan resultere i en forhøjet dødelighed. Fokus har været på at trykprøve tilstedeværelsen af den nødvendige viden og muligheden for konkret at sætte denne viden i anvendelse. Analyser af feltdata viste med stor tydelighed, at der er et væsentligt større behov for faglig og procesmæssig opkvalificering blandt kvægrådgivere og dyrlæger end forventet i forhold til arbejdet med ko- og kalvedødelighed. Derudover har temsiderne om dødelighed, LF Kvægs bestyrelsesbrev til kvægbrugerne og kampagnen om korrekt aflivning bidraget til vedvarende fokus på arbejdet med ko- og kalvedødelighed.

Projektets formål:

L&F, Kvæg har som målsætning, at kalve- og kodødeligheden skal være reduceret til 5,5 hhv. 3,5 procent ved udgangen af 2013. Arbejdet med dødelighed er ofte svært overskueligt og erfaringen fra tidligere projekter viser, at der skal fokuseres på både biologiske og holdningsmæssige aspekter i forhold til problemløsningen. Den biologiske viden om, hvordan man undgår at køre dør, er i store træk afdækket. Problemet er, at den viden ikke altid er til stede på bedriftsniveau. Derfor blev der i 2012 stillet skarpt på såvel den faglige som den metodemæssige del i rådgivningsprocessen, dvs. hvordan viden, værktøjer og holdninger i samspil kan omsættes til de rigtige handlinger på besætningsniveau.

Projektets faglige forløb:

- Opdatering og udvikling af udskrifter vedr. dødelighed
 - Deltagelse i den faglige debat på fagområdet, bl.a. via Videncenter for Dyrevelfærd
 - Opfølgning på kampagnen 'Korrekt aflivning' (DAKA)
 - Gentagne besøg hos besætninger med forhøjet dødelighed og kontakt til relevante rådgivere
 - Analyse af feltdata for at afdække begrænsninger for at identificere og implementere løsninger og rigtige handlinger på bedriftsniveau.
-

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

- Kontakt med DR og taletid på DR om emnet ved direktøren for VFL, Kvæg
 - Stor opmærksomhed og dialog med flere chefkonsulenter i DLBR
 - Udsendelse af brev med aktuelle dødelighedstal fra L&F, Kvægs bestyrelse til hver enkelt kvægbruger
 - Tema-nummer i KvægNyt (planlagt til april 2013)
 - Projektet var i spil som årets projekt på Videncentret for Landbrug
 - Fremlæggelse af resultater for L&F, Kvægs bestyrelse i januar 2013.
-

Projektansvarlig

Jaap Boes, 8740 6655, jbo@vfl.dk

Projektets titel

13. Forbedret klov sundhed - effektiv anvendelse af klovregistreringsdata

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projektføreløbet

Projektets udbytte og effekt:

Projektets væsentligste udbytte er, at vigtigheden af god klov sundhed efterhånden er kommet ind i bevidstheden hos både landmænd og rådgivere. Dette understøttes af en nydannet klov-specialistgruppe bestående af kvægkonsulenter fra 12 lokale centre, så landmanden også lokalt kan modtage specialistviden og motiveres til handling.

Ved møder i Klovforum er arbejdet på klovområdet koordineret nationalt mellem forskellige faggrupper (forskere, praktiserende dyrlæger, kvægkonsulenter og klovbeskærere).

Diverse analyser på eksisterende data har vist, hvordan mængden af rådgivning påvirker klov sundheden, og hvordan klov lidelser påvirker kodødelighed og produktionsresultater; og årsagerne til årstidsvariationen i de hornrelaterede klov lidelser er analyseret.

Der er indgået aftale mellem Finland, Sverige, Norge og Danmark om brugen af det danske Klovregistreringsprogram og fælles definitioner på klov lidelser. Herved vil udenlandske forskningsresultater kunne overføres direkte til danske forhold, og avl for bedre klov sundhed målrettes med flere registreringer.

Projektet formål:

Det var projektets formål at motivere landmændene til at indgå i et rådgivningsforløb rettet mod bedre klov sundhed ved at vise rådgivningens effekt på klov sundhed, ko-dødelighed og økonomi.

Projektets faglige forløb:

Den lokale rådgivning er styrket ved uddannelse af klovspecialister. Arbejdet på tværs af faggrupper er styrket ved diverse møder. Arbejdet på tværs af landegrænser er styrket og systematiseret ved fælles klovregistreringsprogram og en nordisk koordineringsgruppe.

Analyse af eksisterende data:

- Klov sundheden i besætninger med modul 1 rådgivningsaftale er sammenlignet med klov sundheden i besætninger med modul 2 aftale (mere rådgivning). Der fandtes ingen forskel!
- Kodødeligheden i besætninger med lav forekomst af svære hornrelaterede klov lidelser er sammenlignet med kodødeligheden i besætninger med høj forekomst af svære hornrelaterede klov lidelser. Der fandtes en signifikant forskel.
- Specifikke klov lidelsers effekt på produktionen (ydelse og reproduktion) er undersøgt. Ydelsen (EMK, fedt og protein) påvirkes signifikant, og de fleste lidelser øger antallet af tomdage.

Indsamling af data:

- Telefoninterview af 244 landmænd omkring afgræsning, staldforhold og management.

Analyse af indsamlede data:

- Afgræsningens indvirkning på stigningen i forekomsten af specifikke klov lidelser hen over året er analyseret både på enkeltdyrsniveau og på besætningsniveau. Resultaterne tyder på, at afgræsning kan reducere stigningen.
- Staldtemperaturens indvirkning på stigningen i forekomsten af specifikke klov lidelser hen over året. Resultaterne tyder på, at varm stald kan øge frekvensen af visse klov lidelser.

Der er kun anvendt data fra 2011, men alle analyseprogrammer er lavet, så analyserne vil kunne gentages år efter år.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Der har været 31 aktiviteter involverende landmænd, kvægkonsulenter, praktiserende dyrlæger eller forskere. En udførlig liste over aktiviteterne kan ses på projektforsideren

www.projektforsiering.vfl.dk/Kvaegafgiftsfonden/2012/Myoplasmabovis

sammen med de indlæg, handlingsplaner og andre dokumenter, der er udfærdiget i forbindelse med aktiviteterne.

Klovaktiviteterne er omtalt i 21 artikler i forskellige landbrugsfaglige medier.

Projektansvarlig

Pia Nielsen, 8740 5286, pin@vfl.dk

Projektets titel

14. Robuste kalve på græs med trinvis mælketildeling

Projektperiode

Projektstart: 01-01-2012 Projektafslutning: 31-12-2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Der var en tendens til højere daglig tilvækst hos kalve, der fik øget mælkemængde. I perioden efter, hvor alle kalvene fik normal mælkemængde frem til fravæning, samt i den resterende periode, var den daglige tilvækst mellem kalvene ikke forskellig. Det betød, at effekten ved at tildele høj mængde mælk i en tidlig periode, blev udlignet i de efterfølgende perioder. Der var dermed ikke en langsigtet virkning af at tildele øget mængde mælk. Dette var gældende i alle 3 besætninger. Der var ikke nogen forskel i immunparametre bestemt i blodet. Under demonstrationen døde 4 kalve i alt (3 i én besætning; 1 i én besætning). Alle disse kalve fik normal mælketildeling. På grund af for småt datamateriale kan det dog ikke konkluderes, at fodring med høj mælkemængde reducerede kalvedødeligheden.

Forskningsresultater har vist en længerevarende effekt af trinvis mælketildeling, men demonstrationen viste, mod forventning, ikke en tilsvarende effekt i praksis af at tildele øget mælkemængde tidligt i mælkeperioden.

Projektet formål:

Projektets formål er at opnå en bedre dyrevelfærd og flere levende økologiske kalve på græs ved at afprøve nye strategier for mælketildeling. Det er således hensigten i dette projekt at afprøve, hvorvidt trinvis mælketildeling (øget mælketildeling i 4 uger i begyndelsen af kalvens mælkeperiode) i praksis for at finde frem til, hvorvidt denne strategi i sidste ende kan føre til en større robusthed og trivsel hos økologiske kalve på græs, og dermed kan dødeligheden nedsættes for de økologiske kalve.

Kalvenes tilvækst og trivsel registreres, og der udtages blodprøver til bestemmelse af immunparametre. De gentagne prøver skal vise om, der kan forventes en positiv effekt af trinvis mælketildeling på kalvens immunforsvar over en længere tidsperiode, og dermed afgøre om trinvis mælketildeling kan have en langsigtet effekt, som kan få betydning for kalvens overlevelse på grund af større modstandsdygtighed.

Projektets faglige forløb:

Projektet er udført som demonstration i praksis. I stedet for 2, indgik der 3 malkekvægsbesætninger, hvor kalvene blev fodret med en af 2 forskellige mælkefodringsstrategier:

- 1) Trinvis mælketildeling med høj mælkemængde i de første 4 uger (9 liter) og herefter normal mængde (6 liter).
- 2) En kontrolgruppe med normal mælkemængde (6 liter) i hele mælkefodringsperioden.

Grunden til at demonstrationen blev udvidet til 3 besætninger, var at få nok gentagelser i demonstrationen, så der kunne beregnes statistik på resultaterne.

I alt gennemførte 109 kalve demonstrationen. De hold, som skulle have øget mælkemængde, blev først øget i mængde efter deres 2.-3. leveuge og ikke som planlagt efter 1. leveuge, da det var svært at få kalvene til at optage 9 liter mælk dagligt. Kalvene blev vejet i deres første leveuge, efter behandlingen (6.-7. leveuge), efter fravæning (3 mdr.), én gang i løbet af afgræsningsperioden, samt efter indbinding i oktober- november. Der blev taget blodprøver 4 gange i forbindelse med vejningerne (undtagen ved 6.-7. leveuge). Kalvene blev bedømt visuelt mht. hårlag og tilsmudsgrad.

Selve demonstrationerne og de planlagte aktiviteter er forløbet planmæssigt. Dog blev der ikke afholdt erfagruppemøde for landmænd og konsulenter, som planlagt. Det skyldes, at laboratorieanalyserne først var tilendebragt i december, og den statistiske behandling dermed først kunne færdiggøres i slutningen af december.

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Der er udgivet en rapport med resultaterne. Der planlægges endvidere at offentliggøre en artikel på

www.landbrugsinfo.dk.

Projektansvarlig

Konsulent Kirstine F. Jørgensen, Cand. Agro, Ph.d. T 8740 5242, M kfj@vfl.dk

Rådgivning

Projektets titel

15. Fælles fokus – reel rådgivning

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets fokus var at forbedre samarbejdet mellem landmand, dyrlæge og kvægrådgiver omkring relevante problemstillinger og indsatsområder i kvægbesætninger. Ved projektets afslutning er der foretaget en vurdering af samarbejdet på baggrund af telefoninterview af alle deltagende landmænd.

Resultaterne viste, at kommunikationen er forbedret, indsatsen koordineres bedre, og der foregår en mere udbredt udveksling af dokumenter, data og relevante oplysninger mellem landmænd og begge rådgivere. Følgende udsagn fra de interviewede landmænd understreger konklusionen:

- Fælles opfattelser og fælles mål opleves som en styrke
- Man kommer hurtigere videre med beslutninger og praktisk indsats
- Fokus på relevante områder er blevet endnu bedre
- Det er lettere for landmanden at tage beslutninger, når han/hun kender begge rådgiveres vurdering
- Referat af møder er med til at fastholde fokus
- Der er kommet gensidige aftryk på rapporter fra rådgivere
- Tværfagligheden har resulteret i en bedre opfølgning.

Samarbejdet har i flere tilfælde medført større forståelse og mere arbejdsro i forhold til pengeinstitutter, som i disse tider har stor fokus på landmandens management og hans brug af rådgivningen. Projektet har således på en række punkter været med til at forbedre rådgivningen og forholdene i de involverede besætninger.

Projektets formål

Det overordnede formål med projektet var at forbedre rådgivningen indenfor de eksisterende lovgivningsmæssige rammer. Dette skulle ske gennem opbygning af et velfungerende tværfagligt samarbejde omkring kvægbesætningen, der som minimum omfatter landmand, dyrlæge og kvægrådgiver.

Projektets faglige forløb

Der er gennemført følgende aktiviteter:

- 1) *Afholdelse af opstartsmøder i samtlige projektbesætninger med deltagelse af kvægbrugere, besætningsdyrlæge, kvægkonsulent og eventuelt øvrige relevante rådgivere.*
Indhold på opstartsmøder:
 - Gensidig forventningsafstemning
 - Afklaring af kompetencer og interesser
 - Fælles fastlæggelse af indsatsområder og opstilling af konkrete målsætninger
 - Opstilling af handlingsplaner inkl. klare aftaler om opfølgning og ansvarsfordeling
 - 2) *Telefonisk opfølgning hos kvægbrugere og rådgivere mht gennemførelse af de aftalte handlingsplaner.*
 - 3) *Opfølgende besætningsbesøg efter behov.*
 - 4) *Telefonisk interview af deltagende landmænd med henblik på effektvurdering og erfaringsindsamling.*
 - 5) *Afsluttende workshop med erfaringsdeling og tilførsel af praktiske arbejdsredskaber og inspiration til styrkelse af det fremadrettede tværfaglige samarbejde.*
-

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Projektet og projektmodellen og de positive resultater, det har medført, er blevet formidlet og vil fortsat blive formidlet gennem artikler i diverse landbrugsmedier. Den afsluttende workshop har været en vigtig element i vidensdelingen omkring projektets resultater og effekt.

Projektansvarlig

Henrik Læssøe Martin, 8740 5319, hlm@vfl.dk

Projektets titel

16. Tilpasning af slæt- afgræsningsprognose til økologiske forhold.

Projektperiode

Projektstart: 01-01-2012 Projektafslutning: 31-12-2013.

Projektets udbytte og effekt, formål og projekforløbet

Projektets udbytte og effekt:

Med den tilpassede Afgræsningsprognose har økologikonsulenter og økologiske landmænd nu mulighed for at styre afgræsningen i besætningen bedre - med bedre foderkvalitet og græsmarksudnyttelse til følge. Afgræsningsprognosen har i 2012 har 833 besøg (1087 pageviews). Til sammenligning har den konventionelle Afgræsningsprognose haft 1.236 besøg (1.614 pageviews). I betragtning af forskel i antallet af økologiske (ca. 400) og konventionelle mælkeproducenter (ca. 1.000) som anvender afgræsning, må den økologiske Afgræsningsprognose betragtes som en succes. Kurset i 'Management af afgræsning - Økologi' havde en fin tilslutning med 20 deltagere.

Projektet formål:

Formålet er at forbedre foderrationen på økologiske malkekvægsbrug og herigennem bidrage til, at de økologiske mælkeproducenter får en bedre økonomi. Formålet med projektet er derfor at videreudvikle og tilpasse de eksisterende værktøjer 'Slætprognosen' og 'Afgræsningsprognosen', så kløvergræssets vækstprofil og udbyttelniveau svarer til økologiske forhold, så værktøjerne bliver anvendelige til græsmarksstyring og rådgivning i økologiske besætninger.

Projektets faglige forløb:

Aktiviteterne i projektet i 2012 blev udført med henblik på at tilpasse og videreudvikle Afgræsningsprognosen

- Resultater fra økologiske markforsøg og forskningsforsøg (Økologiske markforsøg, DJF-Forsøg) blev bearbejdet i februar-marts.
- Beregningsmodellerne blev tilpasset på baggrund af praktiske erfaringer og forsøgsresultaterne og den 'Økologiske Afgræsningsprognose' blev offentliggjort den 16. april. Afgræsningsprognosen er tilgængelig på www.landbrugsinfo.dk.
- Der blev gennemført et forsøg til bestemmelse af vækst og kvalitet i økologiske kløvergræsmarker frem til første slæt i foråret 2012, hvormed det optimale slæt- og afgræsningstidspunkt kunne indarbejdes i modellen.
- I løbet af sæsonen (april-oktober) blev Afgræsningsprognosen afprøvet af 3 lokale økologikvægkonsulenter hos økologiske mælkeproducenter.

Markforsøgene og validering hos konsulenter gav følgende input til forbedringer:

- At der bruges nettotilvækst fremfor bruttotilvækst
- Mulighed for selv at give et bud på årsudbytte
- Mulighed for at indtaste en korrektion, hvis der er en del af marken, der ikke afgræsses - fx vraggræs, optrådte arealer ved indgang/trug mv.
- Mulighed for at den gemmer postnr. i forhold til pc'ens placering eller GPS i mobilen
- Prognosen skal reagere hurtigere ifht. ændringer i vejforhold og temperatur i de første måneder af sæsonen (maj + ½ juni)

Prognosen finjusteres yderligere på baggrund af dette i 2013. Projektet er forløbet planmæssigt. En web applikation er udarbejdet, men vil først blive offentliggjort til sæsonstart i april 2013.

Et kursus for landmænd blev afholdt den 7. september 2012

Formidling og vidensdeling vedr. projektet

- *Afgræsningsprognose- økologisk drift, er offentliggjort den 16-04-2012 (www.landbrugsinfo.dk) (K.A. Nielsen & K. Sægaard)*
 - *Artikel: Se græsset gro på nettet, VFL-nyhed den 20-04-2012 (K.F. Jørgensen)*
 - *Artikel: Afgræsningsprognosen i ny økologisk version. Landbrugsinfo den 20-04-2012 (I. Bertelsen)*
 - *Note i Landbrugsavisen: Afgræsningsprognosen bliver økologisk (K.F. Jørgensen)*
 - *Kursus 'Management af afgræsningsmarken- økologi' afholdt den 07-09-2012*
-

Projektansvarlig

Specialkonsulent Kirstine F. Jørgensen, T 8740 5242, kjf@vfl.dk

Projektets titel

17. Udnyttelse af registreringsystemer for slagtedata fra kvæg

Projektperiode

Projektstart: Projektafslutning:
01/2012 12/2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Slagtedatasystemet varetager hensigtsmæssig registrering af væsentlige produktparametre for korrekt håndtering og udnyttelse af de enkelte produkter.

Projektets formål

Branchen har med en fælles platform sikret, at slagtedata håndteres ensartet, korrekt og effektivt. Projektet varetager udvikling af systemet, så det på en tidssvarende og effektiv måde tilgodeser behovet for produktstyring og dataopsamling under produktionsforløbet – herunder kommunikation og integration med øvrige systemer for effektiv produktion.

Projektets aktiviteter

Dialog med relevante myndigheder som fx Klassificeringskontrollen og øvrige interessenter som Dansk Landbrugsrådgivning og Landbrug & Fødevarer er indgået som en del af projektet. Konkret har der i projektet været arbejdet med:

- Implementering af fødevarekædeoplysninger. Herunder har der været dialog med enkelte slagterier for at afdække og sikre en praktisk og operationel implementering for alle slagterier
- Systemet er testet i en kosteffektiv løsning, der er målrettet mindre slagterier. I denne forbindelse er der gennemført dialog og analyse af arbejdsgange og problemstillinger for specielt de mindre slagterier med henblik på at etablere en løsning, der er optimeret til disse
- Klassificering og klassificeringsstatistik
- Registrering af nødslagtinger

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets resultater er formidlet til branchen via nyhedsmail.

Projektansvarlig

Peter Bisgaard Andersen, tlf.: 7220 2707, pban@teknologisk.dk

Projektets titel

18. Undgå "blown packs" med ny metode

Projektperiode

Projektstart: 01-01-2011 Projektafslutning: 31-12-2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter**Projektets resultater og forventede effekter**

- Der er udviklet en Quadro-plex PCR metode, som påviser alle 4 Clostridie arter, der forårsager Blown Packs, i modsætning til de eksisterende kommercielle metoder, som oftest kun påviser *Clostridium estertheticum*. Ligeledes er der udviklet en forbedret metode til ekstraktion af DNA fra sporer. Den udviklede metode inkl. DNA ekstraktion kan påvise Blown Pack Clostridier ned til ca. 100 på 50 gram kød.
- En mindre undersøgelse af metoden på 21 naturlige prøver fra et kreaturslagteri (gødning, fersk kød samt svaber fra hud) fandt ingen positive kødprøver. Efter lagring af vakuumpakkede kødprøver i 5 uger ved 5° C, blev 3 prøver fundet positive for Blown Pack Clostridier, selvom der ikke var udtalt bombage. De samme kødprøver, podet med *Clostridium frigidicarnis* før vakuumpakning, blev alle fundet positive efter 5 ugers lagring ved 5° C.

Ved hjælp af den udviklede metode er det således muligt at påvise Blown Pack Clostridier i vakuumpakket oksekød inden synlig bombage er indtruffet. Perspektivet er at bruge metoden til at udpege kontaminationsveje, hvis der opstår problemer med bomberet vakuumpakket kød således, at årsagen til problemet hurtigere bliver klarlagt. Dette vil medføre færre reklamationsager. Metoden vil også kunne anvendes til screening af det ferske oksekød umiddelbart efter slagting. Dette kræver dog mere viden om sammenhængen mellem metodens detektionsgrænse og det naturlige niveau af Blown Pack Clostridier på det ferske oksekød.

Projektets formål

At tilvejebringe en metode, som indenfor kort tid kan påvise de Clostridier, som kan forårsage "Blown Packs" af vakuumpakket oksekød. Metoden skal også kunne bruges til at identificere forureningskilden f.eks. spredning fra huden, fra gødningsrester eller produktionsmiljøet.

Projektets aktiviteter

I 2012 er der udviklet og afprøvet følgende:

- En metode til ekstraktion af DNA fra sporer fra "blown pack" Clostridier. Metoden giver et DNA udbytte som er ca. 10 gange større end det bedste kommercielt tilgængelige DNA oprensningsskit.
- Den udviklede PCR metode (quadro-plex PCR) er optimeret for specificitet ved optimering af anneal temperatur, MgCl₂ koncentration og forskellige kommercielt tilgængelige master-mix.
- Den udviklede PCR metode (quadro-plex PCR) er afprøvet på forskellige naturlige prøver fra et kreatur-slagteri (gødning, svaberprøver af huder og fersk kød), samt prøver af fersk kød kunstigt kontamineret med ca. 10⁴ Clostridier pr 50 gram.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets resultater offentliggøres via Teknologisk Institut's hjemmeside.

Projektansvarlig

Karen Blom, tlf. 7220 1016; E-mail: kabm@teknologisk.dk.

Projektets titel

19. KKC-2, opgradering af elektronik for øget og forbedret målepræcision

Projektperiode

Projektstart: 01/2011 Projektafslutning: 12/2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter**Projektets resultater og forventede effekter**

- Klassificering ved anvendelse af det opgraderede KKC-2's kamera har endnu ikke en helt tilfredsstillende sammenhæng med klassificeringen med det eksisterende KKC-2.
- Carometec gennemfører derfor yderligere justeringer, og DMRI foretager ny sammenligning i starten af 2013.
- Kødbranchens Fællesråd har bevilget midler i 2013 til yderligere forbedringer af det opgraderede KKC-2.
- Opgraderingen af KKC-2 sikrer, at KKC-2 kan vedligeholdes med tidssvarende teknologi.

Projektet formål

Opgradering af objektiv kreaturklassificering med hensyn til målepræcision og hard- og softwareplatform.

Projektets aktiviteter

- Nye KKC-2 kameraer er installeret parallelt med de eksisterende kameraer i KKC-2 på slagterierne i Aalborg og Tønder. Billeder fra nye kameraer er opsamlet over en længere periode af Carometec. Klassificeringsdata fra de eksisterende anlæg er opsamlet af DMRI.
- Løbende koordinering med Carometec i forbindelse med Carometecs opretning af billeder fra de nye kameraer og beregning af billedparametre.
- Beregning af klassificering ud fra nye billedparametre.
- Sammenligning af ny og eksisterende klassificering i flere omgange.
- Løbende koordinering med Klassificeringskontrollen.

Formidling og videndeling vedr. projektet

- Kødbranchens Fællesråd, Danish Crown og Klassificeringskontrollen holdes løbende orienteret.
 - Slutrapporter lægges på Teknologisk Instituts hjemmeside.
-

Projektansvarlig

Chris Claudi-Magnussen, 7220 2566, ccm@teknologisk.dk

Projektets titel

20. Bioaktive komponenter

Projektperiode

Projektstart: jan. 2012 Projektafslutning: dec. 2013

Projektperioden er på 24 mdr.

Projektets resultater og forventede effekter

- Screeningsarbejdet viste, at flere hydrolysater af forskellige okse- og kalveråvarer udviste interessante aktiviteter inden for antioxidation og blodtryksregulering.
- Der blev ikke påvist antimikrobiel aktivitet i nogen af hydrolysaterne.
- Kødprodukter tilsat hydrolysat af oksefedtgevrer havde en udpræget kemisk smag, som blev påvist af både de trænede dommere og ved en forbrugerundersøgelse. Hydrolysatet var dog tilsat i en forholdsvis høj koncentration (8 %), og smagsvurderingerne viste endvidere, at den kemiske smag var mindre intensiv i nogle af kødprodukterne, især leverpostej. Der ligger derfor en produktudviklingsopgave i at finde det optimale match mellem hydrolysatmængde og produkt.
- En spørgeskemaundersøgelse viste, at mænd (50+) så sig selv i risikogruppen for udvikling af forhøjet blodtryk, og at denne gruppe også samtidig var mere villig til at gå på kompromis med smagen af kødprodukter for sundhedens skyld.
- Effekten af anvendelse af hydrolysater i kødprodukter vurderes til at have et stort potentiale, både i forhold til bioaktiviteter (især blodtryksregulering) og i relation til at booste proteinindholdet til gavn for de mange ældre, der i stigende grad lider af proteinmangel (og samtidig nedsat appetit).

Projektets formål

Det er projektets formål at klarlægge forekomsten af bioaktive komponenter i biprodukter fra slagting af kvæg med henblik på senere anvendelse ved fremstilling af sunde kødprodukter.

Projektets aktiviteter

Der er gennemført en screening på en række hydrolysater fremstillet af forskellige okse- og kalveråvarer. Screeningen har omfattet:

- Analyse for antioxidativ aktivitet
- Analyse for blodtryksregulerende aktiviteter
- Analyse for antimikrobiel aktivitet

Derudover blev hydrolysat af oksefedtgevrer tilsat leverpostej, wienerpølse, frikadeller og spegepølse. Produkterne blev vurderet af et trænet sensorisk panel (DMRI) samt 170 forbrugere (kantinebrugere).

Endelig deltog 1500 danskere i et internetbaseret spørgeskema, hvor de bl.a. blev spurgt om 1) deres syn på fødevarer med sundhedsfremmende egenskaber og 2) villighed til at gå på kompromis med smagen.

Der koordineres tæt med et tilsvarende SAF-finansieret projekt og et igangværende ph.d.-projekt på KU-Science med fokus på proteinkarakterisering af hydrolysaterne.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Dele af forsøgsarbejdet er rapporteret i specialerapporten: Application of bioactive peptides of animal origin with antihypertensive effect in processed meat products (Marie Tøstesen, KU-Science). På basis af specialet vil der blive udarbejdet en videnskabelig artikel til Journal of Functional Foods. Udvalgte resultater er præsenteret ved et inSPIRe seminar. Endelig publiceres en kort artikel i Plus Proces (januar 2013).

Projektansvarlig

Lars Kristensen, +45 7220 2670, LRK@teknologisk.dk

Projektets titel

21. Fremtidig udnyttelse af biprodukter

Projektperiode

Projektstart: 1.1.2012 Projektafslutning: 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter**Projektets resultater og forventede effekter**

Gennem projektet er kalluner, bladmaver og fødder udpeget som biprodukter, der, hvis de forarbejdes på passende måde, ville kunne opgraderes fra biprodukt til et spiseligt produkt. Desuden burde det rent lovgivningsmæssigt være muligt at dele forarbejdningsprocessen mellem to produktionssteder.

For kalluner og bladmaver er det vist, at man i Frankrig - i modsætning til hvad der er praksis i Danmark - tillader, at forarbejdningen af kalluner deles mellem 2 produktionssteder, således at kun den indledende vask foretages på slagteriet, mens den afsluttende og meget ressourcekrævende og forurenende skoldeproces samles på én eller få virksomheder indrettet til at optimere denne proces og udnyttelsen. Besøget viste også, at det i Frankrig på tilsvarende måde er tilladt at dele forarbejdningen af fødder mellem 2 produktionssteder.

I forbindelse med besøget blev det dokumenteret, at der er forskel på de franske og danske regler, idet de franske regler tillader slagterierne at afsætte de nævnte produkter efter vask *eller* skoldning, hvor de danske regler kræver vask *og* skoldning. Efterfølgende har det vist sig, at den franske tekst er i overensstemmelse med den engelske "modertekst", mens den danske ikke er - hvilket giver de danske slagterier nye muligheder for at udvikle forarbejdningskonceptet omkring kalluner og bladmaver og dermed udnyttelsen af disse dele.

Projektets formål

Projektets overordnede formål var at finde nye anvendelsesmuligheder for animalske biprodukter og dermed reducere virksomhedernes udgifter til bortskaffelse. Gennem projektets indledende fase fokuseredes indsatsen på at identificere de biprodukter, som med passende forarbejdning kan opgraderes til human konsum, samt på for udpegede produkter at undersøge hvorledes forarbejdningen praktiseres i andre lande, specielt om forarbejdningen kan deles mellem 2 produktionssteder.

Projektets aktiviteter

- Udarbejdelse af bruttoliste over biprodukter fra kreaturslagtning
- Indsamling og indarbejdning af tilgængelige nøgletal for biprodukterne
- Udvælgelse af de produkter hvor forbedret udnyttelse forudsætter optimering/udvikling af forarbejdningsmetoder og/eller særlige godkendelser
- Besøg på et fransk kreaturslagteri for at indsamle informationer om hvordan kalluner, bladmaver og fødder forarbejdes, og hvordan lovgivningen administreres omkring opdeling af forarbejdningsprocessen mellem 2 produktionssteder
- Rapportering og formidling

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets resultater er offentliggjort på TI's hjemmeside.

Projektansvarlig

Claus Mosby Jespersen, +45 7220 2577, cmjn@teknologisk.dk

Projektets titel

22. Dyrevelfærd - implementering af EU forordning 1099/2009 på kreaturslagterier

Projektperiode

Projektstart: 01.01.2011 Projektafslutning: 31.12.2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Overordnet set har projektet bidraget til, at implementeringen af EU-forordning 1099/2009 sker med et solidt velfærdsmæssigt, teknisk og praktisk afsæt. De konkrete resultater er input til standardprocedurer for håndtering af kreaturer på slagteriet samt et myndighedsgodkendt undervisningsprogram målrettet operatører og dyrevelfærdsansvarlige på virksomhederne. Undervisningsprogrammet imødekommer kravene i forordningen, men tager samtidig udgangspunkt i de praktiske forhold på slagterierne. Kursisterne modtager derfor en relevant og vedkommende undervisning.

- DMRI er godkendt som kursusudbyder, og undervisningsprogram er godkendt.
- Undervisningsmateriale er udarbejdet.
- Bidrag til standardprocedurer for håndtering er udarbejdet.

Projektets formål

Projektets formål er at sikre, at slagterierne er i stand til at imødekomme de krav, der stilles, når Rådets Forordning 1099/2009 træder i kraft. Standardprocedurer for håndtering af kreaturerne fra modtagelse på slagteriet til aflivning anvises, og program for den påkrævede undervisning af operatører og dyrevelfærdsansvarlige opbygges.

Projektets aktiviteter

- Oplæg til undervisningsprogram for medarbejdere, der medvirker ved slagtning af svin, kreaturer og fjerkræ, er udarbejdet.
- Fødevarestyrelsen (FVST) har godkendt DMRI som kursusudbyder.
- Kursusmateriale målrettet kreaturslagterier er udarbejdet og tilrettet i overensstemmelse med endelig tilbagemelding fra FVST.
- Beskrivelse af metode til dokumentation af bedøvelseskvalitet er indarbejdet i kursusmaterialet.
- Hoved- og tillægskurser af hhv. 6 og 3 timers varighed er udbudt.
- Input til de standardprocedurer, som er indarbejdet i Branche-koden, er givet.

Formidling og videndeling vedr. projektet

- *Omtale af kurser på DMRI Teknologisk Instituts hjemmeside*
 - *Deltagelse i møde arrangeret af the International Butchers' Confederation (IBC) om bedøvelsesmetoder*
 - *Omtale på diverse møder med kreaturslagterier, herunder møde i kreaturbranchens slagterikontaktforum*
-

Projektansvarlig

Susanne Støier, +45 7220 2718, ssi@teknologisk.dk

Klassificeringsudvalget

Kontrol

Projektets titel

23. Klassificeringsudvalget for Svin, Kvæg og Får

Projektperiode

Projektstart: 1/1-2012 Projektafslutning: 31/12-2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Projektets udbytte har været

1. At danske kreaturslagterier overholder gældende EU/DK-lovgivning på området
2. At danske kvægproducenter får en afregning baseret på korrekte data for kategori, slagtevægt, form, fedme og farve.
3. At der er fair konkurrence mellem kreaturslagterier mht. parametrene vejning og klassificering.
4. At tilsyn med datagrundlaget for udbetaling af handyrpræmier opfylder NaturErhvervstyrelsens instruks (og dermed EU-reglerne på området).
5. At sagsbehandling i forhold til EU på klassificeringsområdet er varetaget.

Projektet formål

Tilsyn (kontrol) med at vejning og klassificering på danske kvægslagterier foretages som fastsat i Bekendtgørelse nr. 434 af 23. april 2009 om vejning, klassificering og indberetning af markedspriser for slagtekroppe af svin, kvæg og får herunder de EU-regler der ligger til grund for Bekendtgørelsen. Tilsynet skal konkret sikre, at de kvalitetsdata, der danner grundlag for årlig afregning af kreaturer for ca. 2,6 milliarder kroner til de danske kvægproducenter, er korrekt målt, registreret og anvendt.

Projektets aktiviteter

Projektets aktiviteter har bl.a. bestået i:

1. 210 uanmeldte kontrolbesøg på slagterierne. Besøgene har givet anledning til justering i slagteriernes vejning og klassificering af kreaturer.
2. Fjernbesøg i form af on-line opkobling og overvågning af dataopsamling m.v. på visse slagterier.
3. Der er udarbejdet ca. 90 statistikker/analyser, der har dannet baggrund for diverse tiltag.
4. Der er foretaget kvartalsrapportering til NaturErhvervstyrelsen vedrørende samlet ca. 2400 stikprøver i 2012 af datagrundlaget for udbetaling af handyrpræmier.
5. Via indberetninger og møder er EU-kommissionen (som EU kræver at alle medlemslande gør) blevet informeret om gennemførelsen af den danske klassificeringskontrol, hvilket EU-kommissionen har taget til efterretning (uden særlige kommentarer m.v).

Formidling og videndeling vedr. projektet

Klassificeringsudvalget udarbejder en rapport om omfanget af den udførte kontrol og de foranstaltninger, der er iværksat som følge af kontrollen. Rapporten fremsendes til relevante interessenter samt offentliggøres på hjemmesiden www.klassificeringskontrollen.dk. (Rapporten vil blive behandlet på et møde den 5. marts 2012 i Klassificeringsudvalget og vil umiddelbart herefter blive offentligt)

Projektansvarlig

Chefinspektør Jesper Larsen

Axeltorv 3, 3 sal

1609 København V

Telefon: 33 39 43 60

Mail: jl@lf.dk

Økologisk Landsforening

Afsætningsfremme

Projektets titel

31. Kampagne for økologisk oksekød 2012

Projektstart: 02/12 **Projektafslutning:** 12/12

Projektet formål: Formålet med projektet er at øge afsætningen af oksekødsprodukter i Danmark.

Projektets resultater og forventede effekter

Kampagnen "Smag på muuhligheder – og nyd den rene vare" løb af stablen i ugerne 40-44 2012. Der var stor opbakning til kampagnen i detailhandlen. Fem udvalgte detailkæder deltog således i kampagnen med deres salgsaviser samt smagsdemonstrationer, skilte, informations- og opskriftsfoldere i butikkerne. Derudover blev der sat on-pack etiketter på 165.000 oksekødsprodukter i kampagneperioden. Udover butiksaktiviteterne indeholdt kampagnen et kampagnesite, annoncering samt en PR-indsats.

Det vurderes, at kampagnen har skabt stor synlighed om de økologiske oksekødsprodukter og en kobling mellem økologisk oksekød, god råvarekvalitet, og god dyrevelfærd hos målgruppen for kampagnen. De mange aktiviteter i kampagnen har uden tvivl medvirket til et øget salg af økologiske oksekødsprodukter i kampagneperioden, og det vurderes, at kampagnen har været med til at skabe et solidt grundlag for yderligere produktinnovation og den fremtidige afsætning af økologisk oksekød.

Tilbagemeldingerne fra kæderne og de deltagende producenter har været meget positive både mht. projektets indhold og effekter. Ligeledes har forbrugerne givet positive tilbagemeldinger på opskriftshæftets idé med inspiration til at lave spændende retter til flere dage på én gang samt optimal udnyttelse af en forholdsvis dyr råvare.

Projektets aktiviteter

Kampagnens budskaber tog udgangspunkt i fakta om produktionen af økologisk oksekød, herunder at økologiske køer har god plads, at de får økologisk grovfoder, og at de kommer på græs. Målet var at skabe en kobling mellem økologisk oksekød, god råvarekvalitet, og god dyrevelfærd. Kampagnens pay-off var "Smag på muuhligheder – og nyd den rene vare". Med baggrund i kædernes profil, sortiment og antal butikker blev følgende kæder udvalgt til at deltage i kampagnen: Føtex, Bilka, Irma, Kvickly og Kiwi samt en enkelt SuperBest.

Indsalg til detailhandlen: For at sikre størst mulig motivation og involvering hos detailhandelskæderne blev de først kontaktet skriftligt – og herefter telefonisk for at få deres tilsagn. Herefter fik de deltagende kæder i projektet præsenteret og tilsendt det udarbejdede indsalgsmateriale.

Detailhandlens salgsaviser: Kædernes salgsaviser er et meget effektivt medie og derfor var disse et element i kampagnen. For at sikre en optimal effekt blev der i projektet udarbejdet en CD med kampagnemateriale, som kæderne umiddelbart kunne anvende i deres salgsaviser. Kiwi havde kampagnemateriale eller økologisk oksekødsprodukter i deres salgsaviser i hele kampagneperioden. Irma havde økologiske oksekødsprodukter i deres salgsaviser i hele kampagneperioden, Føtex og Kvickly havde økologiske oksekødsprodukter i enkelte uger i kampagneperioden.

In-Store materiale: For at øge synligheden af de økologiske oksekødsprodukter i butikkerne og dermed mindske en væsentlig barriere for køb af økologiske oksekød, blev der i projektet udarbejdet følgende materialer til butikkerne:

- 1.000 stk. displays til alle butikker i Føtex, Bilka, Irma, Kiwi og Kvicklys butikker samt 1 SuperBest og 10 gårdbutikker/producenter med direkte salg.
- 2.000 stk. butiksskilte til Føtex, Bilka, Irma, Kiwi og Kvicklys butikker samt 1 SuperBest og 10 gårdbutikker/producenter med direkte salg
- For at skabe yderligere synlighed omkring de økologiske oksekødsprodukter i butikkerne og give forbrugere information om den økologiske oksekødsproduktion, blev der i projektet udarbejdet en on-pack-etiket, der blev påsat 165.000 økologiske oksekødsprodukter i uge 40-44. På etiketten var trykt en QR-kode med henvisning til kampagnens website.

Events- og smagsdemonstrationer: I projektet blev der gennemført 44 smagsdemonstrationer i udvalgte butikker i kæderne: Irma, Kvickly og Føtex. Demonstrationerne sikrede stor opmærksomhed omkring det økologiske oksekød i butikkerne og en positiv dialog med kunderne, der udover at smage på oksekødsprodukterne også havde mulighed for at få opskrifter og yderligere information med hjem. Desværre gav det reducerede tilskud ikke mulighed for at arbejde med større events – men det lykkedes at få arrangeret 19 smagsdemonstrationer, hvor der var 2 formidlere til stede af gangen. Den ekstra formidler gav et betydeligt løft og en bedre dialog med kunderne – simpelthen fordi der var flere ressourcer.

Opskrifts- og informationshæfte: 120.000 stk. informations- og opskriftsfoldere med inspirerende opskrifter af bl.a. Thomas Rode, Jens Heding, Michael Larsen, Martin 'Guf' Rasmussen er blevet uddelt. Folderne blev blandt andet distribueret til alle butikker i følgende kæder: Kvickly, Irma, Kiwi. Herudover har en enkelt SuperBest samt 10 gårdbutikker og producenter med direkte salg modtaget informations- og opskriftsfolderne.

Kampagnesite – de elektroniske medier: På alle materialer var der henvisning til www.okologi.dk, hvor der i projektet var udarbejdet og tilknyttet et kampagnesite med yderligere informationer og om den økologiske oksekødsproduktion,

spændende opskrifter samt en konkurrence. Ligeledes blev der på "talt" på Facebook om kampagnen og suppleret med et kampagnebanner på www.okologi.dk. Kampagne-sitet havde desværre kun 700 besøgende – hvilket er meget skuffende. Grundende til de få besøgende kan være flere bl.a. at brug af QR-koder er ikke så udbredt som forventet, og at "snakken" på Facebook skal være mere vedholdende og struktureret

Annoncering: I projektet blev der indrykket en helsides annonce i madmagasinet "Mad & Venner" samt Magasinet Økologisk samt bannerannoncer på www.okologi.dk.

PR indsats: Målgruppens holdninger og køb af økologiske varer er i høj grad påvirket af pressen og de trykte medier, og derfor indeholdt projektet også en presseindsats bestående af en pressemeddelelse, som blev sendt til dags- og fagpresse.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Kampagnen er blandt andet omtalt i følgende medier:

Økologi & Erhverv d. 5. oktober 2012,
Effektivtlandbrug.dk, d. 2. oktober 2012,
Effektivt Landbrug d. 3. oktober 2012,
Landbrugfyn.dk d. 2. oktober 2012,
Landbrugsavisen.dk d. 2.oktober 2012
LandbrugØst d. 9. oktober 2012
Kantinen.dk nr. 10 2012
Frilands årsberetning, artikel
www.okologi.dk

Projektansvarlig

Markedskonsulent Birgitte Jørgensen, Tlf. 87322700, bij@okologi.dk

Projektets titel:

24. Fluxkammermetode til emissionsmålinger

Projektstart:

01/2011

Projektafslutning:

12/2013

Projektets resultater og forventede effekter

Vi ønsker at udvikle en mere robust metode til at fastlægge emissioner fra kvægstalde end den, der aktuelt anvendes. Det forventede udbytte af projektet er en komparativ metode til vurdering af emissionspotentialer ved forskellige kvægstaldsdesign, gulvtyper, dybstrøelse med forskelligt strøelsemateriale og et redskab til at vurdere hvilke gulvtyper, indretning eller gyllesystem osv., der skal anvendes i fremtidens kvægstalde med mindst emissionspotentiale.

I første to årsprojektperiode har vi

- udviklet en prototype "Nul-Tryk" fluxkammer og testet i et pilotforsøg for emission over både fastgulv- og spaltgulvkilder.
- øget viden om luftstrømningsforhold over gulve i naturligt ventilerede kvægstalde;
- testet fluxkammer metoden i kvægstald om emission over fastgulve og spaltegulve med eller uden skraber;
- defineret målingsprotokol for anvendelse af metoden;
- resultater som viser at fluxkammer metoden kan bruges til vurdering af emissionspotentialer ved forskellige kvægstaldsdesign

I 2013 vil vi teste metoden i flere stalde inklusiv kompostkvægstalde og stalde, der anvender overfladebehandlinger til at reducere ammoniakemissionspotentialer.

De forventede projektresultater tilvejebringer et redskab til at vurdere hvilke gulvtyper, indretninger eller gyllesystemer, der kan anvendes til at reducere ammoniakemission i kvægstalde.

Projektet formål

At udvikle en metode til at fastlægge udledninger af ammoniak, lugt og drivhusgasser fra naturligt ventilerede kvægstalde, således at måling af luftskiftet og koncentrationsfordelingerne i ventilationsåbningerne kan undgås.

Projektets aktiviteter

- Design og konstruktion af fluxkammer
 - Test i Laboratory og i stalde
 - Målinger og analyser af luftstrømsforhold i fluxkammer og i kvægstalde
 - Etablere målingsprotokol i kvægstalde
 - Staldmålinger for at validere metoden og målingsprotokol
-

Formidling og videndeling vedr. projektet

- Workshop om Fluxkammermetoder til målinger af ammoniakfordampning fra kvægstald sammen med forskerne i WUR Holland. marts 2012
 - Prototype "Nul-Tryk" fluxkammer præsentationsdag. Air Physics Laboratory, Foulum, Aarhus University. 26. april 2012.
 - Ogink N W M; Mosquera J; Calvet S; and Zhang G. (2012). Methods for measuring gas emissions from naturally ventilated livestock buildings: developments over the last decade and perspectives for improvement. Biosystems Engineering, Accepted for publication at Oct. 2012
 - Zhang G & Johnsen J O (2012). Bedre grundlag for at sikre miljøvenlige kostalde. Interview med Landbrug & Fødevarer, Kommunikation – L&F Business, www.foodculture.dk,
 - Zhang G. (2012). Fluxkammermetoder til målinger af ammoniakfordampning fra kvægstald. Præsentation i The Seminar of Measurements of Ammonia Emission of Naturally Ventilated Cattle Buildings, China Agricultural University, Beijing, China, Nov. 2012
 - Wu W; Zhai J; Zhang G; Nielsen PV. (2012). Evaluation of methods for determining air exchange rate in a naturally ventilated dairy cattle building with large openings using computational fluid dynamics (CFD). Atmospheric Environment, 63: 179-188
 - Wu W; Zhang G (2013). Turbulent air characteristics in naturally ventilated cattle buildings – 2 case investigations. Written for Energy and Building.
 - Zhang G & Bjerg B. (2013). Air motion and characteristics in a zero-pressure dynamic flux chamber above slatted floor in cattle buildings Written for Biosystems Engineering. In process.
 - Zhang & Bjerg b. (2013). Fluxkammer metode for vurdering af ammoniakemission fra kompostkvægstald. Publiceres juli, 2013
 - En artikel om fluxkammer metoden og målingsprotokol for ammoniakemission i kvægstald publiceres oktober 2013
-

Projektansvarlig

Guoqiang Zhang, Tel. +45 8715 7735; Mobil: +45 2548 1821; e-mail: Guoqiang.Zhang@agrsci.dk

Projektets titel

25. Den optimale ko – Hvilke egenskaber har økonomisk værdi?

Projektperiode

Projektstart: 01012012 Projektafslutning: 31122014

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter**Projektets resultater og forventede effekter**

Effekten af projektet viser sig på to niveauer:

- 1) Forbedrede avlsmål sikrer et avlsarbejde, som er mere målrettet de aktuelle produktionsforhold. Derved bliver den økonomiske effekt af det avlsarbejde, som udføres, optimeret. Desuden undersøges det, om avlsmålet skal differentieres i forhold til 6 specifikke produktionsforhold. Dette vil være tilfældet, hvis det økonomiske afkast af avlsarbejdet øges derved.
- 2) Projektet vil vise, hvilke nye egenskaber det kan svare sig at udvikle avlsværdital for.

Projektet formål

Projektets formål er at bidrage til øget bæredygtighed i avlsarbejdet med kvæg i de nordiske lande ved hjælp af forbedrede avlsmål inklusiv forbedrede muligheder for at vurdere nye egenskabers mulige værdi i et avlsmål. Dette er både til gavn for produktionsdyrenes sundhed og velfærd og kvægbrugerens økonomi.

Projektets aktiviteter

I projektet er en artikel til Journal of Dairy Science om NTM under udarbejdelse. Denne vil promovere det brede og bæredygtige avlsmål, vi anvender i de nordiske lande, i internationalt regi.

Der er udarbejdet en detaljeret beskrivelse af de egenskaber, der skal beregnes økonomiske værdier for. Det gælder både de egenskaber, vi aktuelt beregner avlsværdital for og en stor gruppe af egenskaber med økonomisk værdi, som vi potentielt får registreringer for i nærmeste fremtid.

Der er udarbejdet en beskrivelse over 6 forskellige typer af produktionssystemer inden for hvilke, der skal beregnes økonomiske værdier. Det drejer sig om følgende produktionssystemer: 1) Konventionel, 2) Økologisk, 3) High tech systemer med anvendelse af automatiske overvågningssystemer, 4) Små besætninger, 5) Afgræsning/Low input 6) Produktionssystemer med særlig fokus på miljøbelastning.

På projektmøderne er programmer til beregning af de økonomiske værdier diskuteret, og det er besluttet, at disse skal beregnes med SimHerd, plus en overbygning bestående af elementer fra det excel program, som hidtil har været anvendt til beregning af økonomiske værdier til NTM. Dette arbejde går i gang marts 2013.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Da 2012 var projektets første år har formidlingen ikke været i fokus. Derimod har der været fokus på vidensdeling. Det er foregået ved, at beskrivelserne af egenskaberne er blevet anvendt i et samarbejde med de mange projekter der arbejder med fodereffektivitet og miljøbelastning. Beskrivelserne af produktionssystemer er anvendt i samarbejde med projektet "Fastlæggelse af værdien af krydsning og implementering af Kombi-Kryds – Udvikling"

Projektansvarlig

Morten Kargo, PhD, tlf. nr 87157987, e-mail:morten.kargo@agrsci.dk

Danske Slagtermestre

Kontrol

Projektets titel

Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2012 Projektafslutning: 31. december 2012

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Branchekoden er udviklet og opdateret i 2012, hvorved det er muligt

- at EU's nye krav til dyrevelfærd for opstaldning, bedøvelse og slagning implementeres effektivt på sektorens virksomheder
- at sikre fødevarerens sikkerheden ved ensartede procedurer og arbejdsgange ved at ny lovgivning implementeres i hele oksekødsektoren

Projektets formål

- At sikre fødevarerens sikkerhed og sundhed bedst muligt på oksekødssektorens virksomheder
- At kunne imødekomme ny lovgivning og skiftende fokus fra myndighederne samt ny viden i branchen
- Minimere sektorens omkostninger ved at løse opgaven på overordnet niveau fremfor ude på de enkelte virksomheder, der ofte heller ikke har de fornødne ressourcer og kompetencer til at løfte opgaven.

Projektets aktiviteter

- DSM har styrket ressourcerne og fagligheden til gennemførelse af projektet om branchekoderne med ansættelsen af en fuldtidsmedarbejder fra 1.2.2012.
- Der er foretaget en fuldstændig opdatering af slagteribranchekoden i forbindelse med organisationsændringer og ændret fokus fra myndighederne.
- Branchekoden er udbygget og videreudviklet på baggrund af standardprocedurer jf. Rådets forordning 1099/2009 om aflivning af slagtedyrr.
- Der i perioden blevet arbejdet med en branchekode for i samarbejde med DMRI og Landbrug & Fødevarer.
- Der er i januar afholdt et temamøde i samarbejde med DMRI for slagtehusene om indholdet af aflivningsforordningen og forventninger til implementeringen.
- Der er afholdt tema-slagtehusmøder sidst på året om status for implementering af egenkontrolkontrol mv. ved forordningens ikrafttræden 1.1.2013.
- DSM har haft kontakt til FVST og sektoren om formidling af regler om animalske biprodukter, samt revidering af branchekoden på baggrund heraf.

Formidling og videndeling vedr. projektet

DSM har i perioden formidlet opdateringer og nyhedsinfo omkring branchekoden samt viden til sektorens slagterier og kødproduktvirksomheder gennem

- kvartalsvise slagtehusmøder, herunder særlige temamøder om branchekoden,
- nyhedsbrevene SlagtehusNyt og DSM-orientering til hhv. små og store slagterier samt
- DSMs hjemmeside
-

Projektansvarlig

Dyrlæge Annette Roer Højgaard

Danske Slagtermestre, Poppelvej 83, 5230 Odense M

Tlf.: 5089 5503

Mail: arh@danskeslagtermestre.dk

Slagtekalve Rådgivningen ApS

Sygdomsforebyggelse

Projektets titel

28. Effekten af management omkring kælvning, på forekomsten af leverbylder hos slagtekalve

Projektperiode

Projektstart: Projektafslutning:
September 2010 August 2013

Projektets resultater og effekter, formål og aktiviteter

Projektets resultater og forventede effekter

Når projektet afsluttes i 2013 forventes det at belyse, hvorledes leverbyldedefrekvensen i slagtekalvebesætninger kan nedbringes, igennem en optimal opstart af kalve hos kalveleverandørerne. I alt 18 slagtekalveproducenter medvirker i projektet. Heraf har 80 af deres kalveleverandører udført en række aftalte registreringer på alle fødte kalve - registreringer der jævnlige er blevet indsendt til opfølgning ved Slagtekalverådgivningen. Per første juli 2012, blev registreringer hos alle medvirkende malkekvægsproducenter afsluttet. Slagtekalverådgivningen har i dag modtaget registreringer omkring kælvningshygiejne, råmælkshåndtering og kalvesundhed på omkring 7000 kalve. En del af disse registreringer blev indtastet og digitaliseret i 2012. Der er søgt om genbevilling i 2013 til de ikke nåede aktiviteter i 2012, hvilke omfatter færre indtastede registreringer i 2012 end forventet. Indtastning af kalveleverandørernes registreringer, vil blive færdiggjort i februar og marts i 2013. I juli 2013 forventes alle medvirkende tyrekalve slagtet, hvorefter slagtedata kan downloades og medvirke i de statistiske analyser.

Projektet formål

Nærværende projekt ønsker at belyse, hvilke områder omkring småkalvehåndtering hos malkekvægsproducenterne, der har indflydelse på, om slagtekalve udvikler leverbylder eller ej. Følgende hypoteser er sat op. 1. Kalve, der rettidigt har fået tildelt råmælk, har lavere risiko for at udvikle leverbylder end kalve, der har fået tildelt råmælk senere end seks timer efter kælvning; 2. Kalve, der har fået tildelt en god kvalitets råmælk, har lavere risiko for at udvikle leverbylder end kalve, der har fået tildelt en ringe kvalitets råmælk; 3. Kalve, der er blevet født i en nystrøet boks, har lavere sandsynlighed for at udvikle navle- samt andre infektioner end kalve, der er født i en kælvningsboks uden ny strøelse; 4. Kalve med navle- samt andre infektioner, er i større risiko for at udvikle leverbylder end sunde og stærke kalve.

Projektets aktiviteter

Periode	Gennemførte aktiviteter
Marts	Registreringer af malkeproducenter medvirkende i første opstartsrunder, afsluttet
Juli	Registreringer af malkeproducenter medvirkende i første opstartsrunder, afsluttet
November- december	Registreringsskemaer digitaliseres ved Slagtekalverådgivningen.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Resultater forventes publiceret i et videnskabeligt tidsskrift i 2013, i diverse landbrugsrelaterede magasiner, på kongresser/møder samt i andre kvægsbrugsrelaterede sammenhænge. Der har allerede på nuværende tidspunkt vist sig stor interesse omkring projektet, og projektleder Terese Jarltoft er blevet inviteret til at præsentere projektets resultater ved Nicolai Aggers Kvægseminar 2014 samt ved Dansk Kvægekongres 2014

Projektansvarlig

Terese Jarltoft
Tlf.: 7680 1252 / 6016 5745
E-mail: tj@slagtekalve.dk
